

Møteprotokoll

Utvalg: Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre
Møtested: , Telefonmøte
Dato: 19.05.2014
Tidspunkt: 15:00

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Ola Røtvei	leder	Oppdal kommune
Møyfrid Brendryen	medlem	Folldal kommune
Bengt Fasteraune	medlem	Dovre Kommune
Toril Melheim Strand	medlem	Møre og Romsdal fylkeskommune

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
Ståle Refstie	nestleder	Sunndal kommune

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
ingen		

Merknader

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Stilling
Carl S. Bjurstedt	nasjonalparkforvalter
Lars Børve	nasjonalparkforvalter

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 35/2014	Godkjenning av protokoll og innkalling		2003/4333
Referatsaker			
RS 1/2014	Høring - Kommuneplan for Sunndal 2014 - 2020 - Samfunnsdelen		2013/1258
RS 2/2014	Innmelding av arrangement høsten 2014 - Hjerkin/Kongsvoll LVO - Dovrefjell-Sundalsfjella NP - Fuglehundprøver - Båndtvang		2011/2350
Saker til behandling			
ST 36/2014	Søknad fra Meteorologisk institutt om motorferdsel mellom grensa for Dovrefjell-Sundalsfjella nasjonalpark og Snøheim		2014/1722
ST 37/2014	Søknad fra Dombås fjellskole om dispensasjon til bruk av egen buss på Snøheimvegen sommeren 2014		2014/3041
ST 38/2014	Tilleggssøknad fra DNT Oslo og Omegn om kjøring og transport på Snøheimveien mellom grensa for Dovrefjell-Sundalsfjella nasjonalpark og Snøheim turisthytte sommeren 2014		2014/895
ST 39/2014	Søknad fra NINA om transport mellom Grønbakken og Gåvålisetra i Drivdalen, Kongsvoll og Hjerkin landskapsvernområder i 2014		2014/1577
ST 40/2014	Knutshø LVO - Dispensasjon - Forskningstiltak i 2014 - Norsk institutt for naturforskning		2014/3189
ST 41/2014	Dovrefjell-Sundalsfjella NP og Torbudalen BVO - dispensasjonssøknad - faste kameraer for overvåking av plantedekket 2014-17		2014/3059
ST 42/2014	Søknad fra Troll Arkitekter, Oppdal, om restaurering / utskifting av uthus i Tjønnglupen i Dovrefjell-Sundalsfjella nasjonalpark		2014/2273
ST 43/2014	Søknad fra Øverdalen Grunneierlag om oppsetting av toalett ved Johanhytta i Sandgrovbotn-Mardalsbotn biotopvernområde		2014/2256
ST 44/2014	Verneforslag for Mardalen i Nesset kommune - høring		2014/1880

ST 45/2014	Torbudalen biotopvernområde – dispensasjons- søknad fra Kristiansund og Nordmøre turist- forening om å få kjøre på Aursjøvegen før 1.6.2014 (30. og 31.5.)	2014/3541
ST 46/2014	Eventuelt	2003/4333

Arkivsaksnr: 2014/1722-8

Saksbehandler: Lars Børve

Dato: 14.05.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre	36/2014	19.05.2014

Søknad fra Meteorologisk institutt om motorferdsel mellom grensa for Dovrefjell-Sundalsfjella nasjonalpark og Snøheim

Forvalters innstilling

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Meteorologisk institutt v/ Robert Mandal, dispensasjon til kjøring og transport til og fra Snøheim i forbindelse med montering, drift, tilsyn, vedlikehold og reparasjoner av automatisk værstasjon.

Dispensasjonen gjelder for kjøring og transport mellom nåværende grense for Dovrefjell-Sundalsfjella nasjonalpark og Snøheim turisthytte i årene 2014-2017.

Om sommeren og høsten skal kjøring og transport begrenses til det som er nødvendig. Om vinteren gis det dispensasjon til inntil 2 turer til Snøheim (tur-retur) i forbindelse med reparasjoner og ekstraordinær oppfølging pga. tekniske problemer.

Vilkår sommer og høst:

- I forbindelse med montering av værstasjonen kan Meteorologisk institutt frakte materiell, en mindre gravemaskin og personell inn og ut av området.
- Ved graving i terrenget skal det brukes en lett gravemaskin med gummibelter.
- På grunn av hensyn til villrein på vinterbeite, skal tilsyn, vedlikehold og reparasjoner fortrinnsvis gjøres om sommeren eller høsten.
- Ansatte i Meteorologisk institutt og drift- og servicepersonell skal fortrinnsvis sitte på med skyttelbussen når den går, men kan kjøre bil samtidig med skyttelbussen dersom de har med seg utstyr o.l. som ikke kan tas med på skyttelbussen eller fraktes inn på annen måte.
- Hvis det er nødvendig å kjøre bil eller annet kjøretøy, skal kjøring og transport samordnes så langt det lar seg gjøre, og det skal kjøres samtidig med skyttelbussen.

- Det skal føres kjørebok for all kjøring på Snøheimveien om sommeren og høsten. Fylkesmannen i Oppland utarbeider kjørebok som Meteorologisk institutt skal føre.
- Det tas forbehold om endring av vilkårene.

Vilkår vinter

- Motorferdsel på vinterføre mellom grensa for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og Snøheim, skal begrenses til det som er helt nødvendig.
- Meteorologisk institutt skal samordne motorferdselen til og fra Snøheim med DNT Oslo og Omegn så langt det lar seg gjøre, slik at det blir så få snøskuterturer som mulig.
- Hvis det er behov for å bruke 2 snøskutere, skal disse kjøre samtidig.
- På grunn av hensynet til villrein, må Meteorologisk institutt og DNT Oslo og Omegn vurdere valg av kjørerute mellom Hjerkinna og Snøheim før hver tur, og om det er nødvendig med omkjøring via Stroplsjødalen eller Kjølen. Dette må avklares med SNO Dovrefjell eller fjelloppsynet i Dovre fjellstyre senest dagen før.
- Eventuell veiledning som forvaltningsmyndigheten, SNO eller fjelloppsynet gir for å ivareta verneformålet, skal følges.
- Kjøringen skal foregå på en hensynsfull måte. Det skal tas hensyn til villrein og annet dyreliv. Vegetasjonen skal ikke påføres unødige skader.
- Kjøretillatelsen skal være med på hver tur, og kjørebok skal føres før og etter hver tur. Turer der det kjøres sammen med eller samtidig med tilsynet for Snøheiml, skal også føres inn i kjøreboka.
- Kjøretidene for nasjonalparken i forvaltningsplanen skal følges:
 - Hverdager: Kjøring er ikke tillatt mellom kl. 21.00-07.00.
 - Helg: Kjøring er ikke tillatt mellom kl. 16.00 lørdag og kl. 15.00 søndag.
 - Påske: Kjøring er ikke tillatt mellom kl. 16.00 palmelørdag og kl. 16.00 palmesøndag. Kjøring er ikke tillatt mellom kl. 16.00 skjærtorsdag og kl. 16.00 første påskedag.
- Sluttdato for vintersesongen i alle verneområdene er 20. april eller 3. påskedag hvis den kommer senere.
- Det tas forbehold om endringer i vilkårene.

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, og vilkårene er fastsatt med grunnlag i forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell og vanlig praksis innenfor forvaltningsretten.

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre - 19.05.2014

Forvalters innstilling

Arbeidsutvalget i Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Meteorologisk institutt v/ Robert Mandal, dispensasjon til kjøring og transport til og fra Snøheim i forbindelse med montering, drift, tilsyn, vedlikehold og reparasjoner av automatisk værstasjon.

Dispensasjonen gjelder for kjøring og transport mellom nåværende grense for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og Snøheim turisthytte i årene 2014-2017.

Om sommeren og høsten skal kjøring og transport begrenses til det som er nødvendig. Om vinteren gis det dispensasjon til inntil 2 turer til Snøheim (tur-retur) i forbindelse med reparasjoner og ekstraordinær oppfølging pga. tekniske problemer.

Vilkår sommer og høst:

- I forbindelse med montering av værstasjonen kan Meteorologisk institutt frakte materiell, en mindre gravemaskin og personell inn og ut av området.
- Ved graving i terrenget skal det brukes en lett gravemaskin med gummibelter.
- På grunn av hensyn til villrein på vinterbeite, skal tilsyn, vedlikehold og reparasjoner fortrinnsvis gjøres om sommeren eller høsten.
- Ansatte i Meteorologisk institutt og drift- og servicepersonell skal fortrinnsvis sitte på med skyttelbussen når den går, men kan kjøre bil samtidig med skyttelbussen dersom de har med seg utstyr o.l. som ikke kan tas med på skyttelbussen eller fraktes inn på annen måte.
- Hvis det er nødvendig å kjøre bil eller annet kjøretøy, skal kjøring og transport samordnes så langt det lar seg gjøre, og det skal kjøres samtidig med skyttelbussen.
- Det skal føres kjørebok for all kjøring på Snøheimveien om sommeren og høsten. Fylkesmannen i Oppland utarbeider kjørebok som Meteorologisk institutt skal føre.
- Det tas forbehold om endring av vilkårene.

Vilkår vinter

- Motorferdsel på vinterføre mellom grensa for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og Snøheim, skal begrenses til det som er helt nødvendig.
- Meteorologisk institutt skal samordne motorferdselen til og fra Snøheim med DNT Oslo og Omegn så langt det lar seg gjøre, slik at det blir så få snøskuterturer som mulig.
- Hvis det er behov for å bruke 2 snøskutere, skal disse kjøre samtidig.
- På grunn av hensynet til villrein, må Meteorologisk institutt og DNT Oslo og Omegn vurdere valg av kjørerute mellom Hjerkinns og Snøheim før hver tur, og

om det er nødvendig med omkjøring via Stropsljødalen eller Kjølen. Dette må avklares med SNO Dovrefjell eller fjelloppsynet i Dovre fjellstyre senest dagen før.

- Eventuell veiledning som forvaltningsmyndigheten, SNO eller fjelloppsynet gir for å ivareta verneformålet, skal følges.
- Kjøringen skal foregå på en hensynsfull måte. Det skal tas hensyn til villrein og annet dyreliv. Vegetasjonen skal ikke påføres unødige skader.
- Kjøretillatelsen skal være med på hver tur, og kjørebok skal føres før og etter hver tur. Turer der det kjøres sammen med eller samtidig med tilsynet for Snøheiml, skal også føres inn i kjøreboka.
- Kjøretidene for nasjonalparken i forvaltningsplanen skal følges:
Hverdager: Kjøring er ikke tillatt mellom kl. 21.00-07.00.
Helg: Kjøring er ikke tillatt mellom kl. 16.00 lørdag og kl. 15.00 søndag.
Påske: Kjøring er ikke tillatt mellom kl. 16.00 palmelørdag og kl. 16.00 palmesøndag. Kjøring er ikke tillatt mellom kl. 16.00 skjærtorsdag og kl.16.00 første påskedag.
- Sluttdato for vintersesongen i alle verneområdene er 20. april eller 3. påskedag hvis den kommer senere.
- Det tas forbehold om endringer i vilkårene.

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, og vilkårene er fastsatt med grunnlag i forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell og vanlig praksis innenfor forvaltningsretten.

Vedtak

Som innstillingen – enstemmig.

Dokumenter

- 04.03.2014: Søknad fra Meteorologisk institutt om oppføring og drift av automatisk værstasjon ved Snøheim i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.
- 04.03.2014: E-post fra Dovrefjell nasjonalparkstyre til Fylkesmannen i Oppland – oversending av søknad for uttalelse.
- 17.03.2014: E-post fra Fylkesmannen i Oppland til Meteorologisk institutt – innhenting av tilleggsopplysninger.
- 31.03.2014: E-post fra Meteorologisk institutt – tilleggsopplysninger til søknad.
- 08.04.2014: E-post fra Fylkesmannen i Oppland – Uttalelse til oppføring og drift av værstasjon ved Snøheim.
- 09.04.2014: Møtebok for sak nr. 014-2014 i Dovrefjell nasjonalparkstyre: Søknad fra Meteorologisk institutt om oppføring og drift av automatisk værstasjon ved Snøheim i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.

Opplysninger om søknaden / Saksopplysninger

Meteorologisk institutt v/ Robert Mandal søkte 04.03.2014 om oppføring og drift av automatisk værstasjon ved Snøheim i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.

I vedlegg til søknaden går det fram at det er behov for kjøretillatelse med bil om sommeren for montering og årlig ettersyn/kontroll, og innleid snøskuter om vinteren dersom reparasjoner blir nødvendig.

I e-post fra Meteorologisk institutt v/ Robert Mandal 31.03.2014, går det bl.a. fram:

Ved etablering er det planlagt med innkjøring av materiell, en mindre gravemaskin, samt personell for montasje. Personell er planlagt forlagt på Snøheim under byggeperioden som vil ta ca. 5 arbeidsdager. Deretter blir det ned-rigging og utkjøring av materiell, maskiner og mannskap. (...)

Under normal drift skal stasjonen ettersees av vertskapet på Snøheim. Det kan bli aktuelt med mindre vedlikehold og det er da snakk om fra 0-4 turer pr. år. Dette med referanse til lignende stasjoner. Ved ettersyn og service vil det ikke være behov for store kjøretøy og tilsynet kan legges til vinteren slik at snøscooter kan benyttes. For øvrig vil det, så langt det er mulig, samkjøres transport med Forsvaret og vertskapet på Snøheim.

Fylkesmannen i Oppland uttaler i e-post 08.04.2014 bl.a.:

Ut fra hensynet til villreinen, bør det settes vilkår om at ettersyn og service fortrinnsvis gjøres sommerstid, og at personell i utgangspunktet tar skyttelbuss når den går eller sitter på med Forsvaret og vertskapet på Snøheim, når eget kjøretøy ikke er strengt nødvendig, ev. kjører inn samtidig med andre.

Den delen av søknaden som går ut på oppføring av værstasjonen, ble behandlet av Dovrefjell nasjonalparkstyre 09.04.2014 i sak nr. 014-2014 (arkivsak nr. 2014/1722), der det ble gitt dispensasjon til oppføring og drift av værstasjonen på bestemte vilkår.

I vedtaket går det fram at den delen av søknaden fra Meteorologisk institutt som går ut på å kjøre med bil til Snøheim om sommeren for montering av værstasjonen og årlig ettersyn / kontroll, og med innleid snøskuter om vinteren dersom reparasjoner blir nødvendig, blir behandlet som egen sak i Arbeidsutvalget i Dovrefjell nasjonalparkstyre 19.05.2014.

Tidligere Hjerkinns skytefelt og Snøheimveien

Området mellom Hjerkinns og Snøheim var et av fokusområdene i FoU-prosjektet Villrein og ferdsel i Snøhettaområdet. I NINA Rapport 800 Villreinen i Snøhetta- og Knutshømrådet, går det bl.a. fram (s. 68-74):

På grunn av den relativt tydelige årstidsvekslingen i reinens bruk av Snøhetta-området er Skytefeltet mest brukt av reinen gjennom ettersommeren (fra juli- august) og store deler av vinteren. På seinvinteren og våren og den første delen av sommeren brukes disse områdene i mindre grad av reinen i dag. Gjennom høsten og den første delen av vinteren utgjør derimot områdene øst for Snøhettamassivet mer enn 50 % av arealene som har vært brukt av de GPS-merka reinsdyra. Gjennom vinteren utgjør også disse

områdene en vesentlig del av det brukte funksjonsområdet, men etter jul bruker reinen også i betydelig grad områder i Åmotsdalen som vinterbeiter. (...)

Reinens trekk rundt Dovremassivene og dermed utnyttelsen av de rike beiteområdene i skytefeltet og Grøndalen har vært bakgrunn for mye av diskusjonene rundt tilbakeføringen av forsvarsanleggene på Hjerkin, Snøheimvegen og Snøheim. Med tanke på villreins utnyttelse av disse arealene har en vært redd for at ferdsel fra E6 og Hjerkinområdet og i Stropsljødalen skal avskjære de vitale trekkområdene her. Disse diskusjonene var også mye av bakgrunnen for at FoU-prosjektet i Snøhetta ble opprettet. Bruken av skytefeltet og betydningen av ferdselen på Snøheimvegen for villreins tilgang til de viktige trekk- og beiteområdene er derfor et av de viktigste fokusområdene i dette prosjektet. (...)

I løpet av april og mai har vi få registreringer av de GPS-merka dyra i dette fokusområdet, noe som skyldes at dyra i Snøhetta på denne tiden av året i betydelig grad bruker områder lenger nordvest der fostringsflokkene har vårbeite og kalvingsland. (...)

Kartene som viser data fra august og september–mars viser også tydelig at bruken av de flateste områdene ut mot E6 og jernbane brukes relativt lite. Samtidig ser vi at hele strekningen av Snøheimvegen inn mot Snøheim brukes mye, men at hyppigheten av GPS-observasjoner er størst fra Striåkrysset til Snøheim. GPS-dataene viser med stor tydelighet at områdene mellom Snøheimvegen og Stropsljødalen er viktige for reinen. Dette er særlig framtrede gjennom vinteren.

I NINA Temahefte 51, Horisont Snøhetta, går det fram bl.a. følgende (s. 80-82) om bussregime på Snøheimveien:

Likeledes vil det bli spørsmål om tilpasninger, unntak og dispensasjoner i forhold til hvem som likevel kan kjøre på vegen, hvor man kan stoppe og så videre. Også her vil vi argumentere for å holde unntakene på et minimum på grunnlag av både hensynet til villreinen og for å bygge opp under legitimiteten til et bussregime.

Når det gjelder graden av regulering av gående og syklende samt dispensasjoner fra bussregimet for enkelte brukere, kan man eventuelt ta i bruk adaptive forvaltningsprinsipper som beskrevet i kapittel 4.4. Målet bør være å gjøre busstilbudet så godt at behovet for dette blir så lite som mulig.

I proposisjonen til Stortinget om statsbudsjettet for 2014, Prop. 1S 2013-2014, går det i tilrådingen fra Miljøverndepartementet fram bl.a. følgende om Snøheimveien:

Villreinen sitt trekk og kryssing av området aust for Snøhetta er avgjerande for å halde ved lag funksjonell bruk av villreinområdet. For å komme til haust- og vinterbeita aust for Snøhattamassivet (Hjerkinplatået) er reinen avhengig av å krysse ferdselsårene Stropsljødalen (stien inn mot Reinheim turisthytte) og Snøheimvegen. Desse to ferdselsårene er to system som fungerer parallelt og relativt uavhengig av kvarandre. Hovudutfordringa er at ferdsel gjennom Stropsljødalen allereie er på eit kritisk høgt nivå, og at ein står i fare for å få etablert to parallelle barrierar som kan avskjære rotasjonstrekket mellom heilt sentrale årstidsbeiter. Framtidig belastning på dette området må sjåast i samheng med inngrep, ferdsel og belastninga i aksen Hjerkin-Snøheim og Stropsljødalen.

I 2012 vart vegen, som ledd i forskingsprosjektet, stengt for privatbilar. Det vart i staden organisert ei ordning med skyttelbuss inn til Snøheim fire gonger dagleg gjennom sommarsesongen.

Prosjektet konkluderer med at den beste kombinerte løysinga for villrein og folk vil vere at Snøheimvegen består, med eit strengt regime for regulering av ferdsel gjennom skyttelbuss som køyrer heilt inn til Snøheim, og eit breitt sett av tiltak og verkemiddel for å handtere ferdsla. Ein føresetnad for tilrådinga er at handteringa av ferdsel ved hjelp av skyttelbuss blir nedfelt i langsiktige planar og føresegner, og at restriksjonane på bruk av vegen blir effektive. Det er òg ein føresetnad at bruken av Snøheim blir lagt til rette på ein slik måte at det ikkje blir etablert ferdsel som hindrar reinen sine trekkmoglegheiter rundt Snøhettamassivet eller går ut over kalvingsområda. Det må òg setjast i verk ei overvaking for å følgje ferdselsutviklinga. Busregimet må vurderast på nytt dersom det viser seg at det ikkje fungerer etter føresetnadene.

Gjennom behandling av statsbudsjettet vedtok Stortinget at endelig avgjørelse om å opprettholde eller fjerne Snøheimveien skal utsettes til 2017, for å få et bedre grunnlag for å vurdere effektene av et skyttelbussregime. Anbefalingene fra forskningsprosjektet var basert på data fra bare en sesong med skyttelbuss, som også falt sammen med første sesong Snøheim turisthytte var i drift etter gjenåpning.

Stortinget vedtok derfor at bruken av skyttelbuss inn til Snøheim skal videreføres i perioden fram til 2017, og at veien skal være stengt for privatbilar. Innhenting av kunnskap om trafikk og ferdselsutvikling skal videreføres i perioden.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen går bl.a. fram av:

- Verneforskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark av 3. mai 2002.
- Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, vedtatt 8. februar 2006.
- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Mijødirektoratet i 2014.

Formålet med Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark er bl.a. å:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med det naturlige biologiske mangfoldet,
- ta vare på en viktig del av leveområdet til villreinstammen i bl.a. Snøhetta.

Allmennheten skal også ha adgang til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Jf. verneforskriften § 2.

I nasjonalparken skal all ferdsel ta hensyn til bl.a. dyrelivet, jf. § 3 pkt. 5.1.

Motorferdsel er vanligvis ikke tillatt i nasjonalparken, jf. § 3 pkt. 6.1, og forvaltningsmyndigheten har i verneforskriften ikke hjemmel til å gi tillatelse til kjøring og transport mellom grensa for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og Snøheim turisthytte.

Søknaden om kjøring og transport mellom nasjonalparkgrensa og Snøheim, må derfor behandles som en dispensasjonssak i forhold til verneforskriften, jf. naturmangfoldloven § 48 (dispensasjon fra vernevedtak).

I naturmangfoldloven § 48 går det i 1. ledd fram:

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I rundskriv om forvaltning av verneforskrifter fra Miljødirektoratet, går det i pkt. 7.2 bl.a. fram (s. 11):

Hvis et omsøkt tiltak eller en aktivitet ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, kan forvaltningsmyndigheten vurdere dispensasjon etter § 48 første alternativ.

Ved søknad om dispensasjon må det først vurderes om vilkårene er oppfylt. Vilråene er kumulative, det vil si at begge vilråene må være oppfylt. Det at vilråene er oppfylt gir ikke krav på dispensasjon. Bestemmelsen er en kanbestemmelse, som innebærer at det skal foretas en konkret vurdering av om det skal gis en dispensasjon dersom vilråene er oppfylt. I avveiningen av om dispensasjon skal gis må det foretas en skjønsmessig vurdering. Blant annet vil omfanget, miljøvirkningen og nødvendigheten av de tiltak som det søkes dispensasjon for, ha betydning. Også de hensyn som positivt taler for det omsøkte tiltak, og om det vil stride mot verneverdiene om tilsvarende dispensasjonssøknader blir innvilget i fremtiden, inngår i vurderingen.

I rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, går det i pkt. 7.7 bl.a. fram (s. 16):

Dispensasjoner etter naturmangfoldloven § 48 skal inneholde en begrunnelse for vedtaket som viser hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette. (Jf. naturmangfoldloven § 48 fjerde ledd.)

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell går det (s. 83) fram at det legges opp til at naturmangfoldloven § 48 i svært liten grad skal benyttes for å gi tillatelse til motorisert ferdsel, og at denne hjemmelen bare må benyttes i helt spesielle tilfeller. Hovedprinsippet er også at den motorferdselen / transportmåten som gir minst konflikt med verneverdiene som skal benyttes.

I de generelle retningslinjene for motorferdsel i forvaltningsplanen, går det (s. 83) fram at for behov som er årvisse, gis tillatelser og dispensasjoner normalt for 4 år.

I forvaltningsplanen er verneområdene delt inn i soner. Snøheim turisthytte ligger i «sone med spesiell tilrettelegging og tiltak». I de generelle retningslinjene for motorferdsel i forvaltningsplanen, er det (s. 83) egne retningslinjer for denne sonen:

I sone med spesiell tilrettelegging og tiltak: her må transportoppdraget vurderes i forhold til formålet med denne sonen, og hvilken transportform som er mest egnet og ellers mest hensiktsmessig i forhold til den totale belastningen i verneområdet.

Disse retningslinjene gjelder bare transport, og ikke kjøring i forbindelse med tilsyn.

I forvaltningsplanen er det også retningslinjer for motorferdsel på vinterføre (s. 85), og følgende kjøretider gjelder for nasjonalparken:

Hverdager: Kjøring er ikke tillatt mellom kl. 21.00-07.00.

Helg: Kjøring er ikke tillatt mellom kl. 16.00 lørdag og kl. 15.00 søndag.

Påske: Kjøring er ikke tillatt mellom kl. 16.00 palmelørdag og kl. 16.00 palmesøndag.

Kjøring er ikke tillatt mellom kl. 16.00 skjærtorsdag og kl. 16.00 første påskedag.

Sluttdato for vintersesongen i alle verneområdene er 20. april eller 3. påskedag hvis den kommer senere.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, skal også legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold:

- § 8 kunnskapsgrunnlaget,
- § 9 føre-var-prinsippet,
- § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning,
- § 11 kostnadene ved miljøforringelse,
- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Oppsummering og vurdering

Søknaden gjelder motorferdsel hele året mellom grensa for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og Snøheim, en strekning på ca.1,5 km langs Snøheimveien.

På denne strekningen er det mulig å treffe på villrein, men det er mellom Hjerkin og nasjonalparkgrensa det er størst sannsynlighet for å møte villrein.

Meteorologisk institutt har i søknaden og vedlegg til søknaden bl.a. opplyst følgende:

Meteorologisk institutt har behov for kjøretillatelse med bil om sommeren og høsten for montering og årlig ettersyn/kontroll, og innleid snøskuter om vinteren dersom reparasjoner blir nødvendig.

Sommeren 2014 er det behov for å frakte materiell, en mindre gravemaskin og personell inn og ut av området, i forbindelse med montering av værstasjonen.

Under normal drift skal stasjonen ettersees av vertskapet på Snøheim.

Det kan bli aktuelt med 0-4 turer pr. år for å utføre mindre vedlikehold. Ved ettersyn og service vil det ikke være behov for store kjøretøy, og tilsynet kan legges til vinteren slik at snøscooter kan benyttes. For øvrig vil det, så langt det er mulig, samkjøres transport med forsvaret og vertskapet på Snøheim.

På grunn av hensynet til villreinen, bør tilsyn, vedlikehold og reparasjoner fortrinnsvis gjøres om sommeren eller høsten.

Sommer og høst

Når Snøheim turisthytte er åpen om sommeren og høsten, skal ferdselen mellom Hjerkin og Snøheim som hovedregel foregå med bruk av skyttelbuss.

Det er derfor viktig at ansatte i Meteorologisk institutt og drifts- og servicepersonell, sitter på med skyttelbussen når det er praktisk mulig, eller sitter på med vertskapet på Snøheim eller Forsvaret.

Hvis det er nødvendig å kjøre bil eller annet kjøretøy, er det viktig at kjøring og transport samordnes så langt det lar seg gjøre, og at det kjøres samtidig med skyttelbussen.

Vurdering i forhold til de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Når det treffes beslutninger som berører naturmangfoldet, skal forvaltningen innhente og legge til grunn kunnskap om naturmangfoldet. Kunnskapen som skal brukes, er kunnskap om landskap, økosystemer, naturtyper og arter, og det skal gis en vurdering av effekten av påvirkninger.

Hvis ansatte i Meteorologisk institutt og drifts- og servicepersonell, sitter på med skyttelbussen mellom Hjerkin og Snøheim når det er praktisk mulig, eller sitter på med vertskapet på Snøheim eller Forsvaret, vil det ikke berøre naturmangfoldet ut over den påvirkningen som skyttelbussen, vertskapet på Snøheim eller Forsvaret medfører, jf. § 8.

Hvis det er nødvendig å kjøre bil eller annet kjøretøy, vil det berøre naturmangfoldet forholdsvis lite, og effekten av påvirkningene kan også være forholdsvis liten, dersom kjøring og transport samordnes så langt det lar seg gjøre, og det kjøres samtidig med skyttelbussen, jf. § 8.

Påvirkningen av økosystemet skal også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10. Et begrenset antall turer med skyttelbuss, bil eller annet kjøretøy mellom Hjerkin og Snøheim, der kjøring og transport samordnes, og der bil/annet kjøretøy kjører samtidig med skyttelbussen, vil sammen med andre tillatelser og dispensasjoner som er eller vil bli gitt i disse fjellområdene, trolig ikke føre til at belastningen på økosystemet blir for stor samlet sett. Det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. § 9.

I denne saken er det ikke nødvendig å vurdere om Meteorologisk institutt skal dekke kostnadene ved miljøforringelse, jf. § 11.

Hensynet til tilstrekkelig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. § 12, gjør at ansatte i Meteorologisk institutt og drifts- og servicepersonell, skal sitte på med skyttelbussen mellom Hjerkin og Snøheim når det er praktisk mulig, eller sitte på med vertskapet på Snøheim eller Forsvaret. Hvis det er nødvendig å kjøre bil eller annet kjøretøy, skal kjøring og transport av samme grunn samordnes så langt det lar seg gjøre, og det skal kjøres samtidig med skyttelbussen

Det foreslås at det gis dispensasjon for sommer og høst i 4 år, dvs. 2014-2017.

I 2017 kan det bli nødvendig å vurdere andre måter å komme seg inn til Snøheim. Det avhenger av endelig beslutning i Stortinget om Snøheimveien skal opprettholdes med fortsatt skyttelbussregime, eller om veien skal fjernes.

Vinter

Det er viktig at det er minst mulig motorferdsel mellom Hjerkin og Snøheim om vinteren, pga. hensynet til villrein på vinterbeite.

Meteorologisk institutt må derfor samordne motorferdselen til og fra Snøheim, med DNT Oslo og Omegn og Forsvaret så langt det lar seg gjøre, slik at det blir så få snøskuterturer som mulig.

Hvis det er behov for å bruke 2 snøskutere, må disse kjøre samtidig..

På grunn av hensynet til villrein, må Meteorologisk institutt og DNT Oslo og Omegn vurdere valg av kjørerute mellom Hjerkin og Snøheim før hver tur, og om det er nødvendig med omkjøring via Stropstjødalen eller Kjølen. Dette må avklares med SNO Dovrefjell eller fjelloppsynet i Dovre fjellstyre senest dagen før.

Vurdering i forhold til de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Dersom motorferdsel til og fra Snøheim samordnes, og det tas hensyn til villrein og annet dyreliv i disse fjellområdene, er det mulig at noen turer med snøskuter til og fra Snøheim pr. vinter, kan berøre naturmangfoldet forholdsvis lite, og effekten av påvirkningene kan trolig også være forholdsvis liten, jf. § 8.

Påvirkningen av økosystemet skal også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10. Motorferdsel mellom Hjerkin og Snøheim må være minst mulig om vinteren. Dersom det er behov for kjøring / transport med snøskuter til Snøheim pga. reparasjoner o.l., er det viktig at dette samordnes med annen motorferdsel til og fra Snøheim,. Det er da mulig at den samlede belastningen på økosystemet ikke blir for stor. Det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. § 9.

I denne saken er det ikke nødvendig å vurdere om tiltakshaver skal dekke kostnadene ved miljøforringelse, jf. § 11. Hensynet til tilstrekkelig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. § 12, gjør at motorferdselen til og fra Snøheim må samordnes.

På denne bakgrunn kan Dovrefjell nasjonalparkstyre gi dispensasjon med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, til motorferdsel på vinterføre til og fra Snøheim, inntil 2 turer tur-retur i forbindelse med reparasjoner og ekstraordinær oppfølging pga. tekniske problemer.

Disse turene skal så langt det lar seg gjøre kjøres samtidig med de snøskuterturene som DNT Oslo og Omegn har til Snøheim.

Hvis det blir behov for flere enn 2 turer enkelte vintrer, må det søkes om det.

Det foreslås at det gis dispensasjon for vinteren i 4 år, dvs. 2014-2017.

Forholdet til annet lovverk

I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier. De fleste tillatelsene eller dispensasjonene til motorferdsel i verneområder, må også ha tillatelse eller dispensasjon etter lov om motorferdsel i utmark og på vassdrag. Det er de enkelte kommunene som gir tillatelser eller dispensasjoner etter motorferdselloven. Det er også nødvendig med tillatelse fra grunneier til motorferdsel i utmark og på vassdrag.

Retten til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Klageadgang

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljøverndepartementet, men sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre.

Kopi til

- Miljødirektoratet
- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Fylkesmannen i Oppland
- Dovre kommune
- Dovre kommune
- Dovre fjellstyre
- Forsvarsbygg
- DNT Oslo og Omegn
- Bestyrere Snøheim turisthytte
- Meteorologisk institutt v/ Robert Mandal og Ragnar Brekkan

Arkivsaksnr: 2014/3041-4

Saksbehandler: Carl Severin Bjurstedt

Dato: 13.05.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre	37/2014	19.05.2014

Søknad fra Dombås fjellskole om dispensasjon til bruk av egen buss på Snøheimvegen sommeren 2014

Vedlegg:

- 1 Søknad - Bruk av egen buss på Snøheimvegen
- 2 Tilleggsopplysninger (begrunnelse) for søknad om bruk av egen buss til Snøheim
- 3 Dombås fjellskole - følgebuss på Snøheimvegen - uttalelse fra Fylkesmannen i Oppland
- 4 Ferdselsregler for vegene i Hjerkinnskytefelt - sommersesongen 2014

Andre dokumenter i saken

5. Naturmangfoldloven - NML (kap 5 områdevern) - <http://bit.ly/NML-5>
6. Forskrift for Dovrefjell-Sunddalsfjella nasjonalpark - http://bit.ly/Forskr_D-S_NP
7. Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell - <http://bit.ly/FVP-DF>
8. Rundskriv om forvaltning av verneområder - <http://bit.ly/vernerundskriv>

Forvalters innstilling

1. Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Dombås fjellskole dispensasjon for ti turer med egen buss gjennom Dovrefjell-Sunddalsfjella nasjonalpark etter Snøheimvegen til Snøheim sommeren 2014. Følgende vilkår gjelder:
 - a. Fjellskolens buss skal hele veien inn og ut følge skyttelbussen. Det er ikke lov å stanse underveis med mindre skyttelbussen stanser.
 - b. Bussen skal kun sette av og eventuelt ta opp passasjerer på Snøheim.
 - c. Det skal føres kjørebok. Standard kjørebok for Snøheimvegen utarbeidet av Fylkesmannen skal brukes.
 - d. For de tre turene til Snøhetta skal bussen vente på Snøheim til returen, denne skal tilpasses skyttelbussens retur.
2. Nasjonalparkstyret henstiller til fjellskolen i samarbeid med forvalterne å finne alternativer til turen Snøheim-Grønbakken som i mindre grad er i konflikt med villreinens bruk av området.
3. Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre - 19.05.2014

Vedtak

Som innstillingen – enstemmig.

Saksopplysninger

Dombås fjellskole søker om å kjøre Snøheimvegen med egen (leid) buss sommeren 2014, i alt 10 turer (se dokument 1). Formålet er å frakte leirskoleelever til Snøheim for turer enten til Snøhetta (tre turer) eller til Grønbakken (sju turer). Antallet varierer, enkelte turer kan kreve to busser.

Søker begrunner (dokument 2) ønsket / behovet for å bruke egen buss med to forhold:

1. Økonomi. Bruk av skyttelbuss vil koste kr 120,- / 60,- per elev (Snøhetta- / Grønbakkenturene). Fjellskolen har gunstig avtale med transportør, slik at om de må bruke skyttelbuss blir billettpriisen nær netto ekstra utgift. Søker anslår doubling av kostnaden for turene. Med de regler som gjelder for kostnadsdekning av leirskoleopphold og skolens pressede budsjetter til leirskoleopphold vil dette gjøre det vanskelig / umulig å gjennomføre turene.
2. Praktisk. Elevgruppene er så store at det stort sett vil trenge to skyttelbusser når det også er andre turister. Dette vil kunne gi forsinkelser og oppsplitting av gruppen og også vanskeliggjøre gjennomføringen rent praktisk.

I og med det pågående verneplanarbeidet for Hjerkinns skytefelt har **Fylkesmannen i Oppland** ønsket å uttale seg om saken (se dokument 3). Fylkesmannen mener nasjonalparkstyret bør ta hensyn til verneverdiene i planområdet i sammenheng med verneverdiene i de områder styret forvalter i styrets forvaltning av verneområdene. Fylkesmannen viser her til sitt ansvar etter NML § 44 og peker på følgende:

- I. Det foreligger stortingsvedtak på at persontrafikk på veien skal skje med skyttelbuss i samsvar med anbefalingene i *Horisont Snøhetta*.
- II. I 2012 og 13 var det åpnet for «følgebusser» dvs. andre busser med mer enn 25 passasjerer som ønsket det, kunne kjøre sammen med skyttelbussen dersom de hadde dispensasjon for siste biten i nasjonalparken fra styret. I år er det ikke åpnet for dette i utgangspunktet, jf. ferdselsreglene (dokument 4). Følgebussbehovet skal dekkes ved at det etter forhåndsvarsel kan settes opp to busser, og ellers ved at skyttelbussen kjører en ekstra tur.
- III. Fylkesmannen peker på at det regimet for veien som nå gjelder er etablert skal ivareta verneformålene i nasjonalparken. Skyttelbussordningen er viktig for å minske forstyrrelsene for villreinen, som er under sterkt press i dette området. Det er viktig at restriksjonene på bruk av veien blir effektive.
- IV. Fylkesmannen konkluderer med at det vil ha liten betydning for verneformålet om det bestilles ekstra skyttelbuss eller om fjellskolen kjører sin egen som følgebuss. Av hensyn til fjellskolens økonomi bør de derfor kunne få nytte egen buss, om dette ikke medfører stor pågang fra andre. Det bør stilles vilkår om:
 - a. Fjellskolebussen skal følge skyttelbussen og ikke stoppe underveis (unntatt om skyttelbussen gjør det – villreinjakta).
 - b. Det skal føres kjørelog, jf. 3.2 i ferdselsreglene (dok. 4)
 - c. Tillatelsen bør bare gis for 2014
 - d. Styret bør knytte krav om valg av alternativ rute for turene til Grønbakken. [Dvs. at det gamle råket mellom Sletthøi og Veslkolla ikke nyttes da dette er en svært uheldig trase i forhold til reinstrekket.]

I møte 21. mars, forut for etablering av årets ferdselsregler, ble følgende referert: «Fylkesmannen i Oppland varslar Dombås fjellskole så snart som mulig og gjøre dem oppmerksomme på at de selv må søke om dispensasjon dersom de skal kjøre inn med egen buss. (Dombås fjellskole har tidligere fått beskjed om at de ikke kan stoppe ved bussparkeringen / nasjonalparkgrensa.)»

Hjemmel for behandling

I forskriften for nasjonalparken er Snøheimvegen ikke nevnt. Forvaltningsplanen angir at kjøring på veien innenfor nasjonalparken må behandles etter § 4 (unntaksbestemmelsen) i forskriften. Etter ikrafttreden av naturmangfoldloven (NML) erstattet lovens § 48 den gamle § 4 i forskriften. Søknaden må derfor vurderes etter § 48 første alternativ som åpner for unntak dersom det "ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig".

Vurdering

Verneforskrift og forvaltningsplan

Formålet med nasjonalparken er blant annet å ta vare på et stort, sammenhengende og i hovedsak urørt fjellområde med sitt høyfjellsøkosystem og biologiske mangfold. Villreinen er et hovedverneformål, i tillegg kommer naturtyper, landskapsformer og geologiske forekomster samt kulturminner. Forvaltningsplanen gir ikke nærmere føringer for vurderingen.

I denne saken er det først og fremst forholdet til villreinen som er viktig i vurderingen, også områdets urørthet er relevant når det gjelder søknader om kjøring.

I forhold til **villrein** er det å redusere muligheten for møte buss/rein og å ha kortest mulig oppholdstid der veien krysser trekkveier som er viktig. Dette vil ikke påvirkes av om leirskoleelevene fraktes i egen buss eller en ekstra skyttelbuss. For å minimalisere oppholdstid i trekkveien bør stilles krav om at en ikke skal stanse unødig. «Bussparkeringen» rett utenfor verneområdegrensen ligger midt i en viktig trekkvei, og bussen skal derfor kjøre helt fram til Snøheim for å sette av og eventuelt hente elevene. Det er derfor en fordel for ivaretagelse av verneverdiene at bussen eventuelt får lov å kjøre fram til Snøheim, framfor å snu utenfor vernegrensen.

I forhold til **urørthet** blir det tilnærmet likegyldig om bussen er leid av fjellskolen eller er en ekstra skyttelbuss, såfremt de kjører i følge. For å minimalisere trafikkbelastningen må forutsettes at fjellskolebussen venter på Snøheim på de tre turene til Snøhetta.

For å minimalisere kjøring på veien bør styret forutsette at bussen venter på Snøheim på de tre turene til Snøhetta. Synet av en parkert buss ved Snøheim kan muligens påvirke opplevelsen av urørthet for enkelte besøkende, men selve turisthytta må sies å gi en vesentlig større effekt.

Fylkesmannen ønsker at styret skal stille **vilkår om turtraseen** når fjellskolen skal gå fra Snøheim til Grønbakken. Dette fordi den brukte traseen etter det gamle råket fra Reinheim mellom Sletthøi og Veslkolla til Stoplsjødalen en lang strekning følger reintrekket. Ideelt sett bør en annen trase brukes. Jeg ser imidlertid praktiske og formelle problemer med dette:

Praktisk, fordi alternativet, dvs. å følge stien mot Reinheim og så stien på sørsida av Stropla blir ca. 5 km lenger enn overnevnte trase. Den traseen fjellskolen har brukt er rundt 16 km, noe som nok er langt nok for elever i barneskolen. Mange er ikke turvante. Utgangspunkt fra Snøheim i stedet for fra «bussparkeringen» har gjort turen ca. 2 km lenger enn før.

Formelt er jeg i tvil om det å kreve at fjellskolen følger evt. ikke følger bestemte traseer

for de turer de går etter at de har gått av bussen ligger innenfor hvilke vilkår vi har anledning å pålegge. Etter verneforskriften § 3.5.2 andre ledd måtte i tilfelle forvaltningsplanen ha sagt noe nærmere om dette, om i det hele tatt første ledd kan settes ut av kraft selv om ferdselen skader naturmiljøet. Jeg mener også at om vi skal regulere ferdsel, bør vi prioritere å regulere andre brukergrupper enn lokale aktører som har tradisjon på et turopplegg. Det kan imidlertid være god grunn til å be fjellskolen selv vurdere alternativer til denne turen som i mindre grad er i konflikt med villreinen, gjerne etter drøftinger med forvalterne.

Naturmangfoldloven

I forhold til de miljøretslige bestemmelsene i §§ 8-12 er det kunnskapsgrunnlaget § 8 forutsetter godt, oppsummert i «Horisont Snøhetta» og er lagt til grunn for vurderingene foran. § 11 om skadebegrensning (utover det som er vurdert foran) vurderes ikke relevant her, ei heller § 12 om miljøforsvarlige teknikker.

Imidlertid må føre-var-prinsippet i § 9 og § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning vurderes nærmere. Skyttelbussordningen på veien er et kompromiss mellom menneskers bruk av området og villreinen, for å holde den samlede ferdselbelastningen langs aksene Hjerkin-Snøheim på et nivå som forhåpentligvis ikke stopper villreinsens bruk av området. Isolert sett endrer det ikke bildet å imøtekomme søknaden.

Dersom det å innvilge søknaden skulle medføre et større antall lignende søknader fra søkere som påberoper seg mens likebehandling, kan vi få et problem med økt samlet belastning. Jeg mener at likebehandlingskrav ikke kan trekkes lenger en til andre leirskoler. Øvrige kommersielle og ideelle operatører må kunne påregnes å beregne kostnadene til skyttelbuss inn i sine pakkepriser. Etter min vurdering vil de ikke kunne påberope seg likebehandling.

Det er videre mens kun Dombås fjellskole som har en tradisjon på disse turene.

Dersom andre leirskoler seinere ønsker å besøke Snøheim som mål eller startpunkt for turer, vil det være naturlig å kreve at disse tar med skyttelbusskostnadene i sine kalkyler. Det vil etter min vurdering være mulig å avslå eventuelle slike søknader med at det for Dombås fjellskole gjelder å opprettholde en eksisterende ordning, vil det for en ny søker dreie seg om å etablere et helt nytt tilbud. Da må de kunne henvises til skyttelbuss.

Konklusjon

Styret bør kunne imøtekomme søknaden, på vilkår om samkjøring med skyttelbussen, at en skal kjøre helt fram til Snøheim for av (og eventuell påstigning) og at bussen skal vente på Snøheim når fjellskolen skal på Snøhetta, for å unngå en unødvendig runde med tomkjøring.

Arkivsaksnr: 2014/895-6

Saksbehandler: Lars Børve

Dato: 14.05.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre	38/2014	19.05.2014

Tilleggssøknad fra DNT Oslo og Omegn om kjøring og transport på Snøheimveien mellom grensa for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og Snøheim turisthytte sommeren 2014

Forvalters innstilling

I vedtaket i sak nr. 007-2014 som ble fattet av Dovrefjell nasjonalparkstyre 09.04.2014, endrer Arbeidsutvalget vilkåret i 3. strekpunkt slik:

I 2014 kan bestyrerne, servicepersonell og håndverkere, kjøre inn til Snøheim fra uke 23 før Snøheim åpner, hvis Snøheimveien er brøytet og tørket opp, og inntil 10 dager etter stengedato for Snøheim. Dette gjelder også DNT Oslo og Omegns driftspersonell.

I 2015-2017 kan bestyrerne, servicepersonell og håndverkere kjøre inn til Snøheim fra uke 24 før Snøheim åpner, hvis Snøheimveien er brøytet og tørket opp, og inntil 10 dager etter stengedato for Snøheim.

Dette vedtaket er fattet med grunnlag i forbeholdet om endring av vilkår i vedtaket i sak nr. 007-2014, og med hjemmel i forvaltningsloven § 35 pkt. a.

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre - 19.05.2014

Vedtak

Som innstillingen – enstemmig.

Dokumenter

13.05.2014: Søknad fra DNT Oslo og Omegn v/ Jan Erik Reiten, om tillatelse for håndverkere til å kjøre til Snøheim fra 2. juni i 2014.

Opplysninger om søknaden

Det vises til sak nr. 007-2014 som ble behandlet av Dovrefjell nasjonalparkstyre 09.04.2014: Søknad fra DNT Oslo og Omegn om kjøring og transport på Snøheimveien mellom grensa for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og Snøheim turisthytte om sommeren og høsten, og brøyting av denne veien om våren i 2014-2017.

DNT Oslo og Omegn v/ Jan Erik Reiten, har i e-post 13.05.2014 sendt en tilleggssøknad om tillatelse for håndverkere til å kjøre til Snøheim fra 2. juni i 2014.

I søknaden skriver Jan Erik Reiten:

I søknaden om sommertransport hadde vi dessverre ikke skilt godt nok mellom 2014 og årene etterpå, og den delen av søknaden som kun gjaldt 2014 er ikke kommet med i tillatelsen.

Det gjenstår fremdeles noen arbeider som følge av konkursen i Dombås Bygg, bl.a. oppussing av utedoene til alle som er på dagstur, og vi ønsker derfor å starte med dette ca. 1. juni for å unngå alt for omfattende byggearbeider langt ut i sesongen. I tillatelsen er vi gitt anledning til å kjøre inn fra uke 24, dvs. 9. juni, og vi håper at vi kan gis anledning til å starte arbeidene i uke 23, dvs. mandag 2. juni.

Villrein og Snøheimveien

Det vises til opplysninger om villrein og Snøheimveien i sak nr. 007-2014.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Det vises til gjennomgangen av regler og retningslinjer for saksbehandlingen i sak nr. 007-2014.

Vurderinger

Det vises til vurderingene i sak nr. 007-2014.

I vedtaket i sak nr. 007-2014 ga Dovrefjell nasjonalparkstyre dispensasjon for DNT Oslo og Omegn til bl.a. nødvendig kjøring for håndverkere til Snøheim i 2014-2017.

I ett av vilkårene, vilkåret i 3. strekpunkt, står det at:

Bestyrerne, servicepersonell og håndverkere kan kjøre inn til Snøheim fra uke 24 før Snøheim åpner, hvis Snøheimveien er brøytet og tørket opp, og inntil 10 dager etter stengedato for Snøheim.

I vedtaket er det også tatt forbehold om endring av vilkårene i perioden 2014-2017.

I forvaltningsloven § 35 pkt. a, går det også fram at et forvaltningsorgan kan omgjøre sitt eget vedtak uten at det er påklaget, dersom endringen ikke er til skade for noen som vedtaket retter seg mot eller direkte tilgodeser.

Dovrefjell nasjonalparkstyre kan derfor endre vilkårene i sak nr. 007-2014, slik at vilkårene også imøtekommer tilleggsøknaden fra DNT Oslo og Omegn. Siden denne endringen har liten betydning for verneformålet i nasjonalparken, kan endringen vedtas av Arbeidsutvalget.

Det foreslås derfor at vilkåret som er gjengitt over, gjøres om til to vilkår, ett som gjelder 2014 og et som gjelder 2015-2017:

I 2014 kan bestyrerne, servicepersonell og håndverkere, kjøre inn til Snøheim fra uke 23 før Snøheim åpner, hvis Snøheimveien er brøytet og tørket opp, og inntil 10 dager etter stengedato for Snøheim. Dette gjelder også DNT Oslo og Omegns driftspersonell.

I 2015-2017 kan bestyrerne, servicepersonell og håndverkere kjøre inn til Snøheim fra uke 24 før Snøheim åpner, hvis Snøheimveien er brøytet og tørket opp, og inntil 10 dager etter stengedato for Snøheim.

Forslaget begrunnes med at det er en fordel for både håndverkere og brukerne av utedoene, at utedoene er ferdig pusset opp før Snøheim åpner 27. juni i år.

Forholdet til annet lovverk

I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier. De fleste tillatelsene eller dispensasjonene til motorferdsel i verneområder, må også ha tillatelse eller dispensasjon etter lov om motorferdsel i utmark og på vassdrag. Det er de enkelte kommunene som gir tillatelser eller dispensasjoner etter motorferdselloven. Det er også nødvendig med tillatelse fra grunneier til motorferdsel i utmark og på vassdrag.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Klageadgang

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljøverndepartementet, men sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre.

Kopi til

- Miljødirektoratet

- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Fylkesmannen i Oppland
- Dovre kommune
- Dovre fjellstyre
- Forsvarsbygg
- DNT Oslo og Omegn
- Bestyrere Snøheim turisthytte
- Tilsyn Reinheim
- Norsk Villreinsenter Nord

Arkivsaksnr: 2014/1577-2

Saksbehandler: Lars Børve

Dato: 14.05.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre	39/2014	19.05.2014

Søknad fra NINA om transport mellom Grønbakken og Gåvålisetra i Drivdalen, Kongsvoll og Hjerkin landskapsvernområder i 2014

Forvalters innstilling

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir NINA v/ John Atle Kålås dispensasjon til transport av utstyr på kjøresporet mellom Grønbakken og Gåvålia i Drivdalen, Kongsvoll og Hjerkin landskapsvernområder.

Det gis dispensasjon til 6 turer tur-retur fra 20. mai til 20. august 2014.

Når det gjelder Drivdalen, Kongsvoll og Hjerkin landskapsvernområder, vil en dispensasjon for transport av utstyr på kjøresporet mellom Grønbakken og Gåvålisetra, ikke være i strid med verneformålet og vil ha begrenset virkning for verneverdiene, og vil ikke legge grunnlag for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene.

Vilkår:

- Kjøring skal foregå på en hensynsfull måte. Vegetasjonen skal ikke påføres unødige skader.
- Eventuell veiledning som forvaltningsmyndigheten, SNO eller fjelloppsynet gir for å ivareta verneformålet, skal følges.
- Kjørebrev skal være med når kjøring foregår, og kjørebok skal føres.

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 1. ledd, og med grunnlag i forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell. Vilkårene er fastsatt med grunnlag i vanlig praksis innenfor forvaltningsretten.

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre - 19.05.2014

Forvalters innstilling

Vedtak

Som innstillingen – enstemmig.

Dokumenter

26.02.2014: Søknad fra NINA v/ John Atle Kålås om transport mellom Grønbakken og Gåvålisætra i Drivdalen, Kongsvoll og Hjerkin landskapsvernområder.

Opplysninger om søknaden

Norsk institutt for naturforskning, v/ John Atle Kålås, Trondheim, søker 26.02.2014 om tillatelse til transport av utstyr mellom Grønbakken og Gåvålisætra i 2014.

I søknaden skriver NINA bl.a.:

NINA har i en årrekke drevet langsiktig forskningsaktivitet i Gåvålia-området, vest for Kongsvold. Arbeidet omfatter bestandsstudier av dobbeltbekkasin, bestandsovervåking av lirype og overvåking av radioaktivitet i naturmiljøet. Ved dette arbeidet benyttes Gåvålisætra som «forskningsstasjon».

Transportbehov er knyttet både til aktiviteten vi har inne i Gåvålia og til aktivitet vi har i nærliggende områder som medfører behov for transport av utstyr fram og tilbake til Gåvålia flere ganger i løpet av feltsesongen. Denne type aktivitet er også planlagt for 2014.

I den forbindelse er det behov for bruk av driftsveien fra Grønbakken inn til Gåvålisætra for transport av utsyr. Vår aktivitet pågår i særlig grad i perioden 20. mai – 20. juni, men det kan være transportbehov enkelte dager i august (fram til 20. august). Totalt vurderer vi behovet for 2014 til å være 6 turer tur/retur.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen går bl.a. fram av:

- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Vernebestemmelser for Drivdalen, Kongsvoll og Hjerkin landskapsvernområder av 21. juni 1974.
- Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, vedtatt 8. februar 2006.
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Miljødirektoratet.

Formålet med Drivdalen, Kongsvoll og Hjerkin landskapsvernområder er å: bevare for framtiden til forsknings-, undervisnings- og rekreasjonsformål det egenartede natur- og kulturlandskap i sonen mellom østre og vestre del av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og rundt Hjerkinnhø, plantelivet i området og det kulturhistoriske miljø omkring Vårstigen og Kongsvold fjellstue med fjellstuen som forskningsstasjon for botanikk og zoologi.

Jf. vernebestemmelsene.

I vernebestemmelsene for Drivdalen, Kongsvoll og Hjerkinns landskapsvernområder, går det fram at motorferdsel ikke er tillatt, med noen unntak, jf. punkt 6. Unntakene omfatter ikke transport mellom Grønbakken og Gåvålisætra.

Søknaden om transport mellom Grønbakken og Gåvålisætra i Drivdalen, Kongsvoll og Hjerkinns landskapsvernområder, må derfor behandles som en dispensasjonssak i forhold til verneforskriften, jf. § 48 i naturmangfoldloven (dispensasjon fra vernevedtak).

I naturmangfoldloven § 48 går det i 1. ledd fram:

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I rundskriv om forvaltning av verneforskrifter fra Miljødirektoratet, går det i pkt. 7.2 bl.a. fram (s. 11):

Hvis et omsøkt tiltak eller en aktivitet ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, kan forvaltningsmyndigheten vurdere dispensasjon etter § 48 første alternativ.

I rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, går det i pkt. 7.7 bl.a. fram (s. 16):

Dispensasjoner etter naturmangfoldloven § 48 skal inneholde en begrunnelse for vedtaket som viser hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette. (Jf. naturmangfoldloven § 48 fjerde ledd.)

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell går det i de generelle retningslinjene for motorferdsel (s. 83) bl.a. fram:

Det legges opp til at § 48 i naturmangfoldloven (dispensasjon fra vernevedtak) i svært liten grad skal benyttes for å gi dispensasjon til motorisert ferdsel. Denne hjemmelen må bare brukes i helt spesielle tilfeller.

I de generelle retningslinjene for motorferdsel i forvaltningsplanen, går det (s. 83) fram at for behov som er årvisse, gis tillatelser og dispensasjoner normalt for 4 år.

I kartvedlegg 2 i forvaltningsplanen går fram at det er et godkjent kjørespor mellom Grønbakken og Gåvålisætra.

Søknaden skal i tillegg vurderes etter prinsippene for offentlig beslutningstaking i naturmangfoldloven § 8-12, jf. § 7:

- § 8 kunnskapsgrunnlaget,
- § 9 føre-var-prinsippet.
- § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning,
- § 11 kostnadene ved miljøforringelse og
- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurderinger

I Drivdalen, Kongsvold og Hjerkin landskapsvernområder vil transport av utstyr på kjøresporet mellom Grønbakken og Gåvålisætra ikke være i strid med verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig, jf. vernebestemmelsene og § 48 i naturmangfoldloven.

Vurdering i forhold til prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Når det treffes beslutninger som berører naturmangfoldet, skal forvaltningen innhente og legge til grunn kunnskap om naturmangfoldet. Kunnskapen som skal brukes, er kunnskap om landskap, økosystemer, naturtyper og arter, og det skal gis en vurdering av effekten av påvirkninger.

Transport av utstyr på kjøresporet mellom Grønbakken og Gåvålisætra vil berøre naturmangfoldet forholdsvis lite, og effekten av påvirkningene vil også være forholdsvis liten, jf. § 8.

Påvirkningen av økosystemet skal også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10. Transportene vil sammen med andre tillatelser og dispensasjoner som er eller vil bli gitt i disse fjellområdene, sannsynligvis ikke føre til at belastningen på økosystemet blir for stor samlet sett. Det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. § 9.

I denne saken er det ikke nødvendig å vurdere om tiltakshaver skal dekke kostnadene ved miljøforringelse, jf. § 11, og om det blir benyttet tilstrekkelig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, jf. § 12.

Når det gjelder Drivdalen, Kongsvoll og Hjerkin landskapsvernområder, vil en dispensasjon for transport av utstyr på kjøresporet mellom Grønbakken og Gåvålisætra, ikke være i strid med verneformålet og vil ha begrenset virkning for verneverdiene, og vil ikke legge grunnlag for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene. Det er derfor mulig å gi dispensasjon med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Forholdet til annet lovverk

I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier. De fleste tillatelsene eller dispensasjonene til motorferdsel i verneområder, må også ha tillatelse eller dispensasjon etter lov om motorferdsel i utmark og på vassdrag. Det er de enkelte kommunene som gir tillatelser eller dispensasjoner etter motorferdselloven. Det er også nødvendig med tillatelse fra grunneier til motorferdsel i utmark og på vassdrag.

Retten til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Klageadgang

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljøverndepartementet, men sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre.

Kopi til

- Miljødirektoratet
- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
- Oppdal kommune
- NINA v/ John Atle Kålås

Arkivsaksnr: 2014/3189-5
Saksbehandler: Carl Severin Bjurstedt
Dato: 06.05.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre	40/2014	19.05.2014

Knutshø LVO - Dispensasjon - Forskningstiltak i 2014 - Norsk institutt for naturforskning

Vedlegg:

- 1 Spørsmål om dispensasjon / beskrivelse - Feltarbeid 2014
- 2 Forvaltningsplan Dovrefjell, kapittel 6

Andre dokumenter i saken:

2. Naturmangfoldloven (kap. 5 områdevern) - <http://bit.ly/NML-5>
3. Forskrift, Knutshø LVO: <http://bit.ly/knutshoforskrift>
4. Forskrift, Kongsvoll LVO: <http://bit.ly/dri-kon-hjer-forskr>
5. Rundskriv om forvaltning av verneområder: <http://bit.ly/vernerundskriv>

Forvalters innstilling

1. Arbeidsutvalget i Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Norsk institutt for naturforskning v/ Zlatko Petrin som ansvarlig tillatelse til omsøkt forsøk og undersøkelser på sin lokalitet KT3 i Knutshø landskapsvernområde, med
 - a. prøvetaking av bunnfauna i bekker,
 - b. utlegging av mindre mengder sauemøkk og strøfall,
 - c. innsamling av plantemateriale og strøfall, og
 - d. utsetting av nettposer med plantemateriale i bekken, alt på lokalitet KT3 posisjon N62° 17' 54.54" E9° 37' 43.92", merket med tynne trepåler.
2. Tiltaket skal ha enkel informasjon til forbipasserende som forteller hva det er, hvem som er ansvarlig og referanse til dette vedtaket. Nasjonalparkstyret skal ha tilgang på rapporten fra prosjektet.
3. Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre - 19.05.2014

Vedtak

Som innstillingen – enstemmig.

Saksopplysninger

Norsk institutt for naturforskning (NINA) v/ Zlatko Petrin vil studere effektene av topper i smågnagerbestandene på vannmiljøet (bekker). De har plukket ut 12 lokaliteter i lia mellom Kongsvoll og Gåvålia, se kart og liste i vedlegg 1 (det er fler lokaliteter på kartet enn i lista, lista gjelder). De skal her

1. Ta prøver av bunnfauna for analyser.
2. Spre en blanding av sauemøkk og strøfall langs soner på 20 m langs bekkene for å simulere påvirkning av lemenmøkk.
3. Samle strøfall og plantemateriale lang bredden av bekkelokalitetene for analyser.
4. Sette ut nettposer med oreblader for å måle nedbrytning.

Lokalitetene merkes med tynne trepåler. Disse og annet forskningsmateriale tas ned etter forsøkets avslutning høsten 2014. Tiltaket medfører ikke motorisert ferdsel i terrenget.

11 av de 12 aktuelle lokalitetene ligger i Kongsvoll LVO. Det er her ikke restriksjoner på forskning som ikke skader verneformålet. Verneformålet er forskning, undervisning, rekreasjon samt og natur- og kulturlandskap og planteliv.

En lokalitet, KT3, ligger så vidt (3 m) inne i Knutshø LVO. Her er ikke forskning inkludert i verneformålet, som er bevaring av høyfjellsområdet med villreinstammen i Knutshø, natur- og kulturlandskap med dyre- og planteliv, landskapsformer og kulturmiljø.

Begrunnelse for å plassere KT3 akkurat der, er at det tidligere er utført botanisk kartlegging der, dette er nødvendig bakgrunn for forsøket.

Hjemmel for behandling

I verneforskriften åpnet tidligere § 4 for å gi dispensasjon for forskning. Etter ikrafttreden av naturmangfoldloven (NML) erstattet lovens § 48 § 4 i forskriften, og NML § 48 nevner ikke forskning eksplisitt slik forskriftens § 4 gjorde. Søknaden må derfor vurderes etter § 48 første alternativ som åpner for unntak dersom det *“ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig”*.

Vurdering

Verneforskrift og forvaltningsplan

Prosjektet vurderes å oppfylle hovedkriteriene i forvaltningsplanens kapitel 6. Det er kvalitetssikret av forskningsinstitusjon, innsamling av beskjedne mengder planter og hvirvelløse dyr kan ikke sies å skade verneverdiene. Heller ikke utlegging av sauemøkk i mengder som skal tilsvare etterlatenskaper etter et naturlig lemenår kan sies å gjøre det. Søker begrunner stedsvalget.

En beskjeden markering av undersøkelsesområdet vurderes ikke å stride mot verneformålet og kan ikke sies å redusere verneverdiene nevneverdig.

Naturmangfoldloven

Inngrepet er så beskjedent at det vurderes som ikke relevant å gjøre en nærmere vurdering etter §§ 8-12 jf. § 7 her.

Konklusjon

Tiltaket kan derfor få dispensasjon. Av hensyn til publikum bør det stilles krav om merking som forteller hva som foregår, samt at dispensasjon er gitt, og det er naturlig å be om rapportering.

Arkivsaksnr: 2014/3059-4

Saksbehandler: Carl Severin Bjurstedt

Dato: 13.05.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre	41/2014	19.05.2014

Dovrefjell-Sunndalsfjella NP og Torbudalen BVO - dispensasjonssøknad - faste kameraer for overvåking av plantedekket 2014-17

Vedlegg:

1. Dovrefjell-Sunndalsfjella NP, Torbudalen BVO – dispensasjonssøknad 13.5.2014 - automatiske kamera, overvåking av plantedekket.

Andre dokumenter i saken

9. Naturmangfoldloven (kap 5 områdevern) - <http://bit.ly/NML-5>
10. Forskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark - http://bit.ly/Forskr_D-S_NP
11. Forskrift for Torbudalen biotopvernområde - <http://bit.ly/Forskr-Torbud>
12. Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell - <http://bit.ly/FVP-DF>
13. Rundskriv om forvaltning av verneområder - <http://bit.ly/vernerundskriv>

Forvalters innstilling

1. Arbeidsutvalget i Dovrefjell nasjonalparkstyre gir NORUT v/ Stein Rune Karlsen som ansvarlig tillatelse til omsøkte undersøkelser med
 - a. merking av vegetasjonsruter på ca 0,5 m²,
 - b. utplassering av fotostativ med automatisk kamera, på inntil sju stasjoner langs en gradient fra Torbudalen v/ Torbuvatnet til Nørdre Svarthammaren i Torbudalen biotopvernområde og Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark sommersesongene 2014-17.
2. Utplassert utstyr skal ha enkel informasjon til forbipasserende som forteller hva det er, hvem som er ansvarlig og referanse til dette vedtaket. Nasjonalparkstyret skal ha tilgang på rapporten fra prosjektet.
3. Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre - 19.05.2014

Vedtak

Som innstillingen – enstemmig.

Saksopplysninger

Søker ønsker å plasser ut inntil 7 automatiske kameraer på trebente fotostativer med høyde ca 1 m, langs en gradient fra dalbunnen i Torbudalen i nærheten av Torbuvatnet, til høyfjellet mot Nørdre Svarthammeren. Foran hvert kamera plasseres en avmerket vegetasjonsrute på ca 0,5 m². Utstyret vil stå ute i vekstsesongen, fra slutten av mai til september, og kameraene vil ta bilder av vegetasjonen til faste tider. Formålet er overvåking av start og slutt på vekstsesongen for kalibrering av satelittdata.

Hjemmel for behandling

I verneforskriftene for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og Torbudalen biotopvernområde åpnet tidligere § 4 for å gi dispensasjon for forskning. Etter ikrafttreden av naturmangfoldloven (NML) erstattet lovens § 48 § 4 i forskriften, og NML § 48 nevner ikke forskning eksplisitt slik forskriftens § 4 gjorde. Forskning er ikke verneformål i de aktuelle områdene. Søknaden må derfor vurderes etter § 48 første alternativ som åpner for unntak dersom det "ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig".

Vurdering

Verneforskrift og forvaltningsplan

Prosjektet vurderes å oppfylle hovedkriteriene i forvaltningsplanens kapitel 6. Det er kvalitetssikret av forskningsinstitusjon, midlertidig utsetting av inntil kamera på stativ og markering av vegetasjonsrute på de inntil sju overvåkingsstedene kan ikke sies å påvirke verneverdiene nevneverdig. Heller ikke den beskjedne ferdsel til fots som er nødvendig kan sies å gjøre det. Søker begrunner stedsvalget med det ligger i GLORIA-undersøkesområdet og at det tilfredsstillende aktuelle kriterier for å være egnet (helning, eksposisjon, avstand fra vei).

Forskningsresultatene fra tiltaket kan trolig kunne komme til nytte i forvaltningen av områdene, både i samband med beitevurderinger og effekter av klimaendringer. Tiltaket er slik sett delvis forvaltningsrettet.

Naturmangfoldloven

Inngrepet er så beskjedent at det vurderes som ikke relevant å gjøre en nærmere vurdering etter §§ 8-12 jf. § 7 her. Det blir ingen varige spor og en meget beskjeden ferdsel til fots knyttet til tiltaket

Konklusjon

Tiltaket kan derfor få dispensasjon slik det søkes om. Av hensyn til publikum bør det stilles krav om merking som forteller hva som foregår, samt at dispensasjon er gitt, og det er naturlig å be om rapportering.

Arkivsaksnr: 2014/2273-3

Saksbehandler: Lars Børve

Dato: 14.05.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre	42/2014	19.05.2014

Søknad fra Troll Arkitekter, Oppdal, om restaurering / utskifting av uthus i Tjønnglupen i Dovrefjell-Sundalsfjella nasjonalpark

Forvalters innstilling

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Narve Hårstad, Bjørn Heggvold, Morten Erik Stulen og Kyrre Riise, Oppdal, dispensasjon til å rive nåværende uthus og sette opp nytt uthus på 2,6x2,6 m, på samme tomt i Tjønnglupen i Dovrefjell-Sundalsfjella nasjonalpark.

En dispensasjon for eierne av uthuset til å rive det nåværende uthuset og sette opp nytt uthus i Tjønnglupen, vil ha begrenset virkning for verneverdiene, og vil sannsynligvis ikke legge grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene.

Eierne av uthuset må sende egen søknad om transport av materialer til nytt uthus og returfrakt av materialrester, der det tas hensyn til villreinens bruk av området mellom Sæterfjellet og Tjønnglupen.

Vilkår:

- Det nåværende uthuset skal rives og det nye uthuset skal settes opp om sommeren i god tid etter villreinkalvingen og før villreinjakta.
- Det nye uthuset skal bygges i samsvar med tradisjonell byggeskikk i området, og i samsvar med tegninger vedlagt søknaden. Det skal brukes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.
- Treverk kan kappes opp til ved som brukes på stedet. Andre materialrester skal fraktes ut av verneområdene og tas hånd om på forsvarlig måte.

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, og vilkårene er fastsatt med grunnlag i vanlig praksis innenfor forvaltningsretten.

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre - 19.05.2014

Vedtak

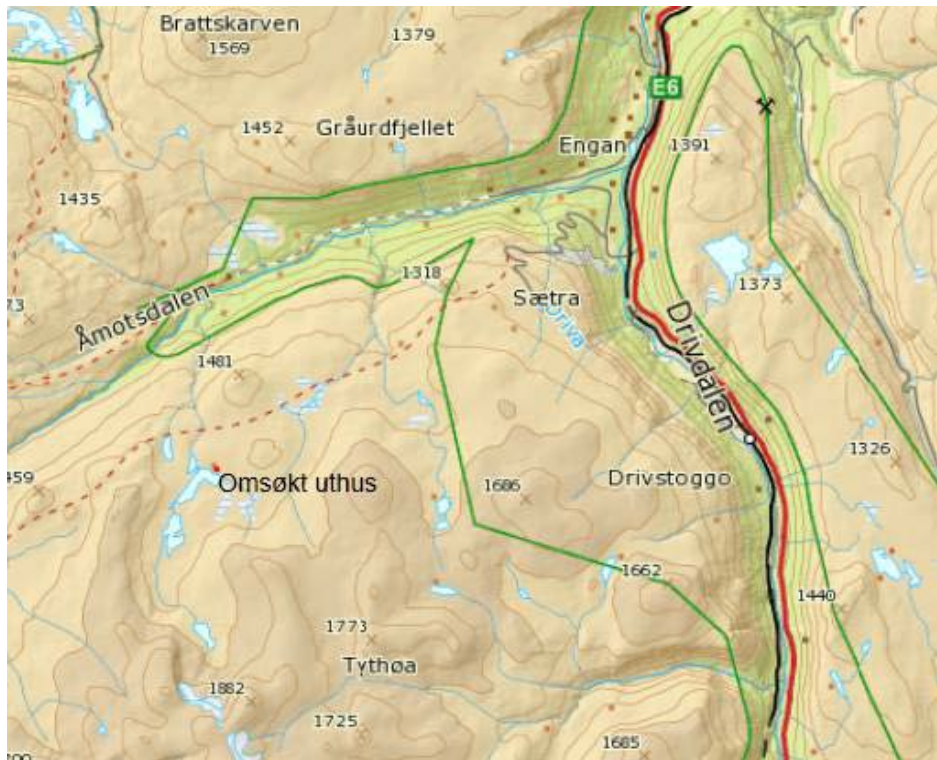
Som innstillingen – enstemmig.

Dokumenter

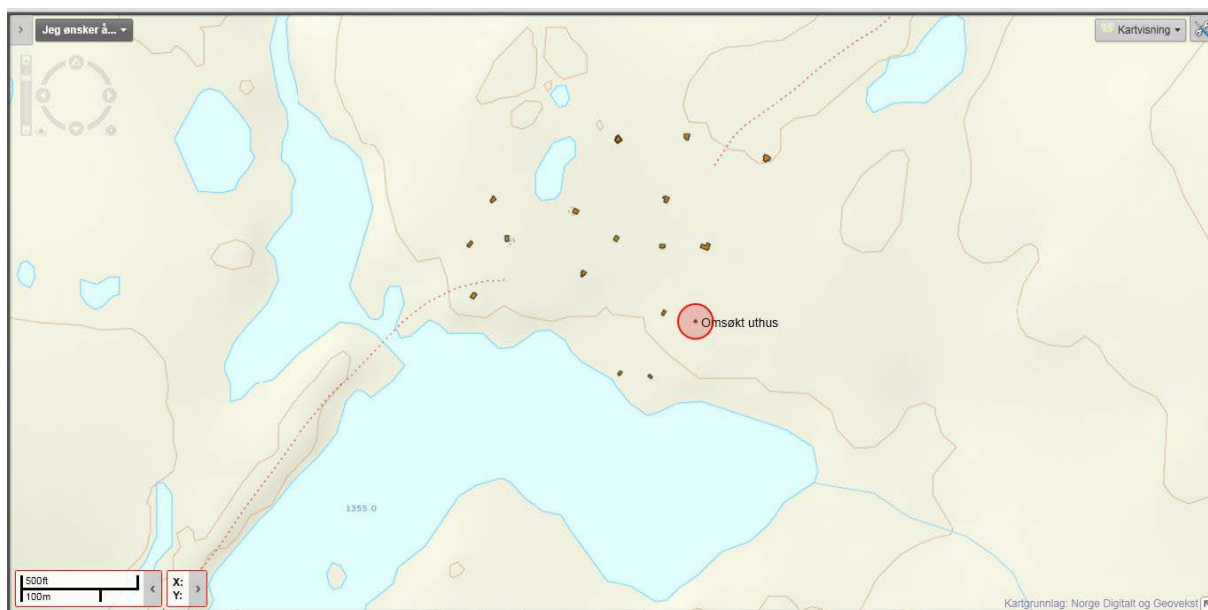
21.03.2014: Søknad fra Troll Arkitekter, Oppdal, om restaurering / utskifting av uthus tilhørende hytte 356/1-77 i Tjønnglupen.

Opplysninger om søknaden

Troll Arkitekter v/ Kyrre Riise, 7340 Oppdal, søker 21.03.2014 på vegne av Narve Hårstad, Bjørn Heggvold, Morten Erik Stulen og Kyrre Riise, om tillatelse til restaurering / utskifting av uthus ved hytte i Tjønnglupen i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark.

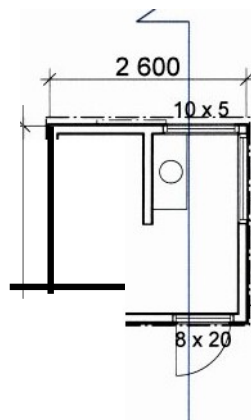
Kart 1: Oversiktskart.

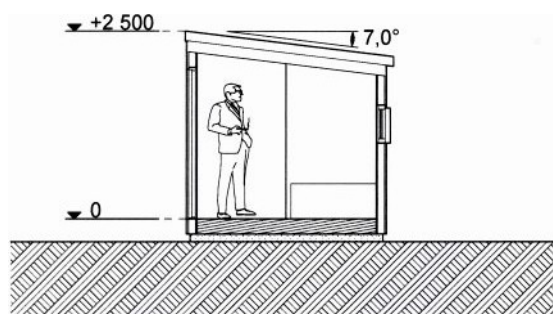
Kart 2: Detaljkart som viser hvor uthuset ligger i Tjønnglupen.

Bilde 1: Det nåværende uthuset.

1. Etasje

Snitt

Tegninger 1: Utsnitt av tegningene fra Troll Arkitekter

I søknaden fra Troll Arkitekter går det bl.a. fram:

Eksisterende uthus bærer preg av klimaet, og er tenkt revet og erstattet med nytt bygg. Utførelsen er tenkt identisk med eksisterende 2,6x2,6 m2. Overflater lik hytten. Dvs. sementplate på vegg, og bølgeblekk på tak.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen går bl.a. fram av:

- Verneforskrift for Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark av 3. mai 2002.
- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, vedtatt 8. februar 2006.
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, gitt av Miljødirektoratet i 2014.

Formålet med Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark er bl.a. å:

- ta vare på et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt fjellområde,
- ta vare på et høyfjellsøkosystem med det naturlige biologiske mangfoldet,
- ta vare på en viktig del av leveområdet til villreinstammen i bl.a. Snøhetta.

Allmennheten skal også ha adgang til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging.

Jf. verneforskriften § 2.

I Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark er landskapet vernet mot inngrep av enhver art, bl.a. oppføring av nye bygninger, jf. § 3, pkt. 1.1. Denne bestemmelsen er ikke til hinder for vedlikehold av nåværende bygninger, jf. pkt. 1.2 a.

Forvaltningsmyndigheten har ikke hjemmel i verneforskriften til å gi tillatelse til riving av nåværende uthus og oppsetting av nytt uthus i Tjønnglupen. I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell, går det i retningslinjene for bygninger i nasjonalparken (s. 90) også fram at det ikke er åpnet for nybygg i nasjonalparken.

Søknaden fra Troll Arkitekter på vegne av eierne av uthuset, må derfor behandles som en dispensasjonssak i forhold til verneforskriften, jf. § 48 i naturmangfoldloven.

I naturmangfoldloven § 48 går det i 1. ledd fram:

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I rundskriv om forvaltning av verneforskrifter fra Miljødirektoratet, går det i pkt. 7.2 bl.a. fram (s. 11):

Hvis et omsøkt tiltak eller en aktivitet ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, kan forvaltningsmyndigheten vurdere dispensasjon etter § 48 første alternativ.

Ved søknad om dispensasjon må det først vurderes om vilkårene er oppfylt. Vilkaene er kumulative, det vil si at begge vilkårene må være oppfylt. Det at vilkårene er oppfylt gir ikke krav på dispensasjon. Bestemmelsen er en kanbestemmelse, som innebærer at det skal foretas en konkret vurdering av om det skal gis en dispensasjon dersom vilkårene er oppfylt. I avveiningen av om dispensasjon skal gis må det foretas en skjønsmessig vurdering. Blant annet vil omfanget, miljøvirkningen og nødvendigheten av de tiltak som det søkes dispensasjon for, ha betydning. Også de hensyn som positivt taler for det omsøkte tiltak, og om det vil stride mot verneverdiene om tilsvarende dispensasjonssøknader blir innvilget i fremtiden, inngår i vurderingen.

Dispensasjon etter § 48 første alternativ omfatter tiltak som er forenlig med verneformål og verneverdier i det aktuelle området. Dette vil i noen grad avhenge av verneform. Generelt vil det ikke være adgang til å dispensere for tiltak og bruk som forutsetter større tekniske inngrep, for eksempel ny kraftutbygging, eller oppføring av private fritidshytter.

I rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, går det i pkt. 7.7 bl.a. fram (s. 16):

Dispensasjoner etter naturmangfoldloven § 48 skal inneholde en begrunnelse for vedtaket som viser hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette. (Jf. naturmangfoldloven § 48 fjerde ledd.)

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell går det fram at Tjønnglupen ligger i en såkalt sone uten tilrettelegging og inngrep. I retningslinjene for denne sonen står det (s. 46):

Irreversible inngrep (som bygninger og andre anlegg, veier og kjørespor, permanent merkede stier), kan kun tillates innenfor rammen av vernebestemmelsene om det er godtgjort at tiltaket ikke vil ha negative konsekvenser for verneformålet.

I forvaltningsplanen går det i felles retningslinjene for bygninger i verneområdene (s. 90) bl.a. fram at:

- Ordinære vedlikeholdsarbeider på eksisterende bygninger kan gjennomføres uten at planene forelegges forvaltningsmyndigheten.
- Tiltak skal gjennomføres i tråd med tradisjonell byggeskikk i området. Det skal nyttes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, skal også legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold:

- § 8 kunnskapsgrunnlaget,
- § 9 føre-var-prinsippet,
- § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning,
- § 11 kostnadene ved miljøforringelse,

- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurderinger

Tjønnglupen er et område som brukes av villreinen i store deler av året. Området er også et bra jaktområde i villreinjakta.

I et område som er mye brukt av villreinen, kan / vil tilrettelegging for økt ferdsel inn i området «påvirke verneverdiene nevneverdig». Det er noe ferdsel i dette området fra før, men riving av det nåværende uthuset i Tjønnglupen, oppsetting av nytt uthus og bruken av uthuset, vil ikke føre til at ferdselen øker så mye at det fører til merkbare endringer i villreinens arealbruk.

Materialer til det nye uthuset bør fraktes inn på en tid av året, og på en slik måte at det tas hensyn til villreinens bruk av områdene mellom Sæterfjellet og Tjønnglupen.

Det nåværende uthuset bør rives og nye uthuset bør settes opp om sommeren i god tid etter villreinkalvingen og før villreinjakta.

Vurdering i forhold til prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Når det treffes beslutninger som berører naturmangfoldet, skal forvaltningen innhente og legge til grunn kunnskap om naturmangfoldet. Kunnskapen som skal brukes, er kunnskap om landskap, økosystemer, naturtyper og arter, og det skal gis en vurdering av effekten av påvirkninger.

Riving av det nåværende uthuset i Tjønnglupen, oppsetting av nytt uthus på samme tomt, og bruken av det nye uthuset, vil berøre naturmangfoldet forholdsvis lite, og effekten av påvirkningene vil også være forholdsvis liten, jf. § 8.

Påvirkningen av økosystemet skal også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10.

Riving av det nåværende uthuset i Tjønnglupen, oppsetting av nytt uthus på samme tomt, og bruken av det nye uthuset, vil sammen med andre tillatelser eller dispensasjoner som er eller vil bli gitt i disse fjellområdene, ikke påføre økosystemet for stor samlet påvirkning og belastning, jf. § 10. Det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. § 9.

Hvis det blir ryddet opp etter riving av det nåværende uthuset og oppsetting av nytt uthus, er det i denne saken ikke nødvendig å vurdere om tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, jf. naturmangfoldloven § 11.

Saksbehandler forutsetter at det blir benyttet tilstrekkelig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, f.eks. helikopter, traktor eller snøskuter, når materialer til nytt uthus skal fraktes inn, og materialrester fra det nåværende uthuset skal fraktes ned fra fjellet, jf. § 12.

Eierne av uthuset må sende egen søknad om transport av materialer til nytt uthus og returfrakt av materialrester, der det tas hensyn til villreinens bruk av området mellom Sæterfjellet og Tjønnglupen.

En dispensasjon for eierne av uthuset til å rive det nåværende uthuset og sette opp nytt uthus i Tjønnglupen, vil ha begrenset virkning for verneverdiene, og vil sannsynligvis ikke legge grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene. Det er derfor mulig å gi dispensasjon med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Forholdet til annet lovverk

I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier. De fleste tillatelsene eller dispensasjonene til motorferdsel i verneområder, må også ha tillatelse eller dispensasjon etter lov om motorferdsel i utmark og på vassdrag. Det er de enkelte kommunene som gir tillatelser eller dispensasjoner etter motorferdselloven. Det er også nødvendig med tillatelse fra grunneier til motorferdsel i utmark og på vassdrag.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Klageadgang

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Miljøverndepartementet, men sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre.

Adgang til å kreve utsatt iverksetting av vedtaket (i byggesaker)

Det er adgang til å be om utsatt iverksetting av vedtaket dersom saken gjelder flere parter, og gjennomføring av tiltaket før eventuell klagebehandling medfører skade for den/de parten(e) som har klaget. Andre med rettslig klageinteresse, som har klaget på vedtaket, kan også be om utsatt iverksetting av vedtaket.

Kopi til

- Miljødirektoratet
- Statens naturoppsyn Dovrefjell
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag
- Oppdal kommune
- Oppdal Bygdealmening
- Troll Arkitekter v/ Kyrre Riise, Oppdal

Arkivsaksnr: 2014/2256-2

Saksbehandler: Lars Børve

Dato: 08.05.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre	43/2014	19.05.2014

Søknad fra Øverdalen Grunneierlag om oppsetting av toalett ved Johanhytta i Sandgrovbotn-Mardalsbotn biotopvernområde

Forvalters innstilling

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Øverdalen Grunneierlag v/ Harry Brude, dispensasjon til å sette opp et nytt toalett / ny utedo på ca. 1 m2 ved Johanhytta i Dalsida landskapsvernområde.

En dispensasjon for Øverdalen Grunneierlag til å sette opp nytt toalett / ny utedo ved Johanhytta, vil ha begrenset virkning for verneverdiene, og vil sannsynligvis ikke legge grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene.

Vilkår:

- Det må gjøres gode vurderinger på stedet når tomta til det nye toalettet / utedoen skal velges ut, slik at en finner fram til ei tomt med god byggegrunn, lite snø om vinteren, lite fuktighet om våren og slitesterk vegetasjon.
- Det nye toalettet / utedoen skal bygges i samsvar med tradisjonell byggeskikk i området. Det skal brukes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.
- Treverk kan kappes opp til ved som brukes på stedet. Andre materialrester skal fraktes ut av verneområdene og tas hånd om på forsvarlig måte.

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48, og vilkårene er fastsatt med grunnlag i vanlig praksis innenfor forvaltningsretten.

Vedtak

Som innstillingen – enstemmig.

Dokumenter

11.03.2014: Søknad fra Øverdalen Grunneierlag v/ Harry Brude om å sette opp et toalett ved Johanhytta.

21.03.2014: E-post fra Rauma kommune til Dovrefjell nasjonalparkstyre – oversending av søknad for behandling.

Opplysninger om søknaden

Øverdalen Grunneierlag v/ Harry Brude, 6330 Verma, søker 11.03.2014 om tillatelse til å sette opp et toalett ved Johanhytta i Dalsida landskapsvernområde. Bakgrunnen for søknaden er at grunneierlaget har satt i stand hytta for utleie.

Johanhytta er ei steinbu som ligger ved veien mellom Brude og Sandgrovbotnen, og det er parkeringsmuligheter ved bua.

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen

Regler og retningslinjer for saksbehandlingen går bl.a. fram av:

- Verneforskrift for Dalsida landskapsvernområde av 3. mai 2002.
- Naturmangfoldloven av 19. juni 2009.
- Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell, vedtatt 8. februar 2006.
- Rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, utgitt av Miljødirektoratet i 2014.

Formålet med Dalsida landskapsvernområde er bl.a. å:

- Ta vare på et egenartet og vakkert naturlandskap med kulturminner etter fangst og beitebruk.
- Ta vare på et sammenhengende leveområde til villreinen i Snøhettaområdet.

Jf. verneforskriften § 2.

I verneforskriften for Dalsida landskapsvernområde går det fram at området er vernet mot alle tekniske inngrep eller tiltak som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Med noen unntak er det forbud mot bl.a. oppføring, påbygg og ombygging av bygninger. Jf. § 3 pkt. 1.1.

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bl.a. oppføring av nye bygninger til landbruksvirksomhet, ombygging av eksisterende bygninger, og mindre tilbygg til eksisterende bygninger, jf. § 3 pkt. 1.3 a, b og c.

I forvaltningsplanen for Dovrefjell går det også fram (s. 89-90) at verneforskriftene ikke åpner for nye bygg i forbindelse med bl.a. fritidshytter.

Forvaltningsmyndigheten kan med andre ord ikke gi tillatelse til oppsetting av frittstående toalett / utedo til Johanhytta, og søknaden må derfor behandles etter § 48 i naturmangfoldloven (dispensasjon fra vernevedtak).

I naturmangfoldloven § 48 går det i 1. ledd fram:

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I rundskriv om forvaltning av verneforskrifter fra Miljødirektoratet, går det i pkt. 7.2 bl.a. fram (s. 11):

Hvis et omsøkt tiltak eller en aktivitet ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, kan forvaltningsmyndigheten vurdere dispensasjon etter § 48 første alternativ.

Ved søknad om dispensasjon må det først vurderes om vilkårene er oppfylt. Vilkaene er kumulative, det vil si at begge vilkårene må være oppfylt. Det at vilkårene er oppfylt gir ikke krav på dispensasjon. Bestemmelsen er en kanbestemmelse, som innebærer at det skal foretas en konkret vurdering av om det skal gis en dispensasjon dersom vilkårene er oppfylt. I avveiningen av om dispensasjon skal gis må det foretas en skjønnsmessig vurdering. Blant annet vil omfanget, miljøvirkningen og nødvendigheten av de tiltak som det søkes dispensasjon for, ha betydning. Også de hensyn som positivt taler for det omsøkte tiltak, og om det vil stride mot verneverdiene om tilsvarende dispensasjonssøknader blir innvilget i fremtiden, inngår i vurderingen.

Dispensasjon etter § 48 første alternativ omfatter tiltak som er forenlig med verneformål og verneverdier i det aktuelle området. Dette vil i noen grad avhenge av verneform. Generelt vil det ikke være adgang til å dispensere for tiltak og bruk som forutsetter større tekniske inngrep, for eksempel ny kraftutbygging, eller oppføring av private fritidshytter.

I rundskriv om forvaltning av verneforskrifter, går det i pkt. 7.7 bl.a. fram (s. 16):

Dispensasjoner etter naturmangfoldloven § 48 skal inneholde en begrunnelse for vedtaket som viser hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette. (Jf. naturmangfoldloven § 48 fjerde ledd.)

I forvaltningsplanen for verneområdene på Dovrefjell går det fram at Johanhytta ligger i en såkalt sone uten tilrettelegging og inngrep. I retningslinjene for denne sonen står det (s. 46):

Irreversible inngrep (som bygninger og andre anlegg, veier og kjørespor, permanent merkede stier), kan kun tillates innenfor rammen av vernebestemmelsene om det er godtgjort at tiltaket ikke vil ha negative konsekvenser for verneformålet.

I forvaltningsplanen går det i retningslinjene for bygninger (s. 90) fram at tiltak skal gjennomføres i tråd med tradisjonell byggeskikk i området. Det skal nyttes materialer og farger som ikke skiller seg ut fra omgivelsene.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7, skal også legges til grunn som retningslinjer når det treffes beslutninger som berører naturmangfold:

- § 8 kunnskapsgrunnlaget,
- § 9 føre-var-prinsippet,
- § 10 økosystemtilnærming og samlet belastning,
- § 11 kostnadene ved miljøforringelse,
- § 12 miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Vurdering

Saksbehandler har vært ved Johanhytta flere ganger, men har ikke digitale bilder av bua. Siden bua er ei steinbu, er det ikke praktisk å sette opp et toalett / utedo som tilbygg til bua. Det er derfor et alternativ å sette opp toalettet som en frittstående utedo ved hytta, slik det går fram av søknaden.

Det anbefales at grunnflata på toalettet / utedoen blir ca. 1x1 meter, dvs. 1 m².

Vurdering i forhold til prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7:

Når det treffes beslutninger som berører naturmangfoldet, skal forvaltningen innhente og legge til grunn kunnskap om naturmangfoldet. Kunnskapen som skal brukes, er kunnskap om landskap, økosystemer, naturtyper og arter, og det skal gis en vurdering av effekten av påvirkninger.

Oppsetting av et toalett / utedo på ca. 1 m² ved Johanhytta, vil berøre naturmangfoldet forholdsvis lite, og effekten av påvirkningene vil også være forholdsvis liten, jf. § 8.

Påvirkningen av økosystemet skal også vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for, jf. § 10. Oppsetting av et toalett / utedo på ca. 1 m² ved Johanhytta, vil sammen med andre tillatelser eller dispensasjoner som er eller vil bli gitt i disse fjellområdene, ikke påføre økosystemet for stor samlet påvirkning og belastning, jf. § 10. Det er derfor ikke behov for å ta i bruk føre-var-prinsippet, jf. § 9.

Hvis det blir ryddet opp etter bygging av nytt toalett / ny utedo, er det i denne saken ikke nødvendig å vurdere om tiltakshaver skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, jf. naturmangfoldloven § 11.

Saksbehandler forutsetter at det blir benyttet tilstrekkelig miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder, f.eks. bil, når materialer til nytt toalett / ny utedo skal fraktes inn, jf. § 12.

En dispensasjon for Øverdalen Grunneierlag til å sette opp nytt toalett / ny utedo ved Johanhytta, vil ha begrenset virkning for verneverdiene, og vil sannsynligvis ikke legge grunnlaget for en utvikling som på sikt kan skade verneinteressene. Det er derfor mulig å gi dispensasjon med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Det bør gjøres gode vurderinger på stedet når tomta til det nye toalettet / utedoen skal velges ut, slik at en finner fram til ei tomt med god byggegrunn, lite snø om vinteren, lite fuktighet om våren og slitesterk vegetasjon.

Forholdet til annet lovverk

I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier. De fleste tillatelsene eller dispensasjonene til motorferdsel i verneområder, må også ha tillatelse eller dispensasjon etter lov om motorferdsel i utmark og på vassdrag. Det er de enkelte kommunene som gir tillatelser eller dispensasjoner etter motorferdselloven. Det er også nødvendig med tillatelse fra grunneier til motorferdsel i utmark og på vassdrag.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn.

Klageadgang

Vedtaket eller del(er) av det kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse, jf. forvaltningsloven § 28. Frist for klage er tre uker fra vedtaket er mottatt. Klagen stiles til Klima- og miljødepartementet, men sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre.

Adgang til å kreve utsatt iverksetting av vedtaket

Det er adgang til å be om utsatt iverksetting av vedtaket dersom saken gjelder flere parter, og gjennomføring av tiltaket før eventuell klagebehandling medfører skade for den/de parten(e) som har klaget. Andre med rettslig klageinteresse, som har klaget på vedtaket, kan også be om utsatt iverksetting av vedtaket.

Arkivsaksnr: 2014/1880-5

Saksbehandler: Lars Børve

Dato: 08.05.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre	44/2014	19.05.2014

Verneforslag for Mardalen i Nesset kommune - høring

Forvalters innstilling

Dovrefjell nasjonalparkstyre er orientert om forslaget til vern av skog i Mardalen, og at opprettelsen av et naturreservat i Mardalen innebærer en endring / justering av vernegrensene for Eikesdalsvatnet landskapsvernområde og Sandgrovbottn–Mardalsbotn biotopvernområde.

Nasjonalparkstyret har ikke merknader til verneforslaget for Mardalen naturreservat.

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre - 19.05.2014

Vedtak

Som innstillingen – enstemmig.

Saksopplysninger

Dokumenter

- 06.03.2014: Brev fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal - Melding om oppstart av skogvern i Hisdalen i Sunndal kommune og Mardalen i Nesset kommune.
- 09.04.2014: Møtebok for sak nr. 010-2014 i Dovrefjell nasjonalparkstyre: Melding fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal om Oppstart av skogvern i Mardalen i Nesset kommune.
- 08.04.2014: Brev fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal – Høring av et verneforslag for Hisdalen i Sunndal kommune og Mardalen i Nesset kommune.

Bakgrunn

Miljødirektoratet har gitt Fylkesmannen i Møre og Romsdal i oppdrag å utarbeide forslag til vern av skog i Hisdalen i Sunndal kommune og Mardalen i Nesset kommune.

Fylkesmannen har i brev 08.04.2014 sendt på høring et forslag til vern av skog i Hisdalen og for en del av Mardalen. Forslaget gjelder områder der grunneierne har kommet med tilbud om frivillig vern av skog. Det faglege grunnlaget for utarbeidningen av høringsdokumentet er naturdata hentet fra www.naturbase.no

Hovedformålet med vern av områdene er å sikre biologisk verdfulle skogsområde som en del av naturarven.

Forslaget til vern av Mardalen som naturreservat berører Eikedalsvatnet landskapsvernområde og Sandgrovbotn-Mardalsbotn biotopvernområde, som Dovrefjell nasjonalparkstyre har forvaltningsansvaret for.

Høringen

Denne høringen er felles for lokale og sentrale høringsorgan. Høringsfristen er 12. juni 2014. Høringsdokumentene er lagt ut på Fylkesmannen i Møre og Romsdal sin nettside under «Høyeringar». www.fylkesmannen.no

Mardalen i Nesset kommune

Området i Mardalen, som er på 4017 dekar, ligger på nord- og vestsida av elva Mardøla i Eikesdal. Gjennom en del av området går det en turistveg opp mot Mardalsfossen. I nord grenser området i Mardalen til Jutneset naturreservat.

Verneforslaget innebærer at Jutneset naturreservat vil bli slått sammen med det aktuelle området i Mardalen til ett reservat og med en felles verneforskrift. Det foreslås å kalle det nye verneområdet for Mardalen naturreservat.

Verneforslaget omfatter også 881 dekar av Eikedalsvatnet landskapsvernområde og 669 dekar av Sandbrovbotn-Mardalsbotn biotopvernområde. Disse to verneområdene ble vedtatt i 2002 som en del av verneplanen for Dovrefjell-Sunnalsfjella.

Et naturreservat i Mardalen innebærer derfor en endring av vernegrensene for Eikedalsvatnet landskapsvernområde og Sandgrovbotn-Mardalsbotn biotopvernområde. En endring av vernegrensene for disse to verneområdene vil bare føre til noen små formelle justeringer av verneforskriftene. Begge vil få det nye arealtallet inn i verneforskriften, samt ny vedtaksdato. Videre vil eiendommen 79/3 gå ut av verneforskriften for Sandgrovbotn-Mardalsbotn biotopvernområde.

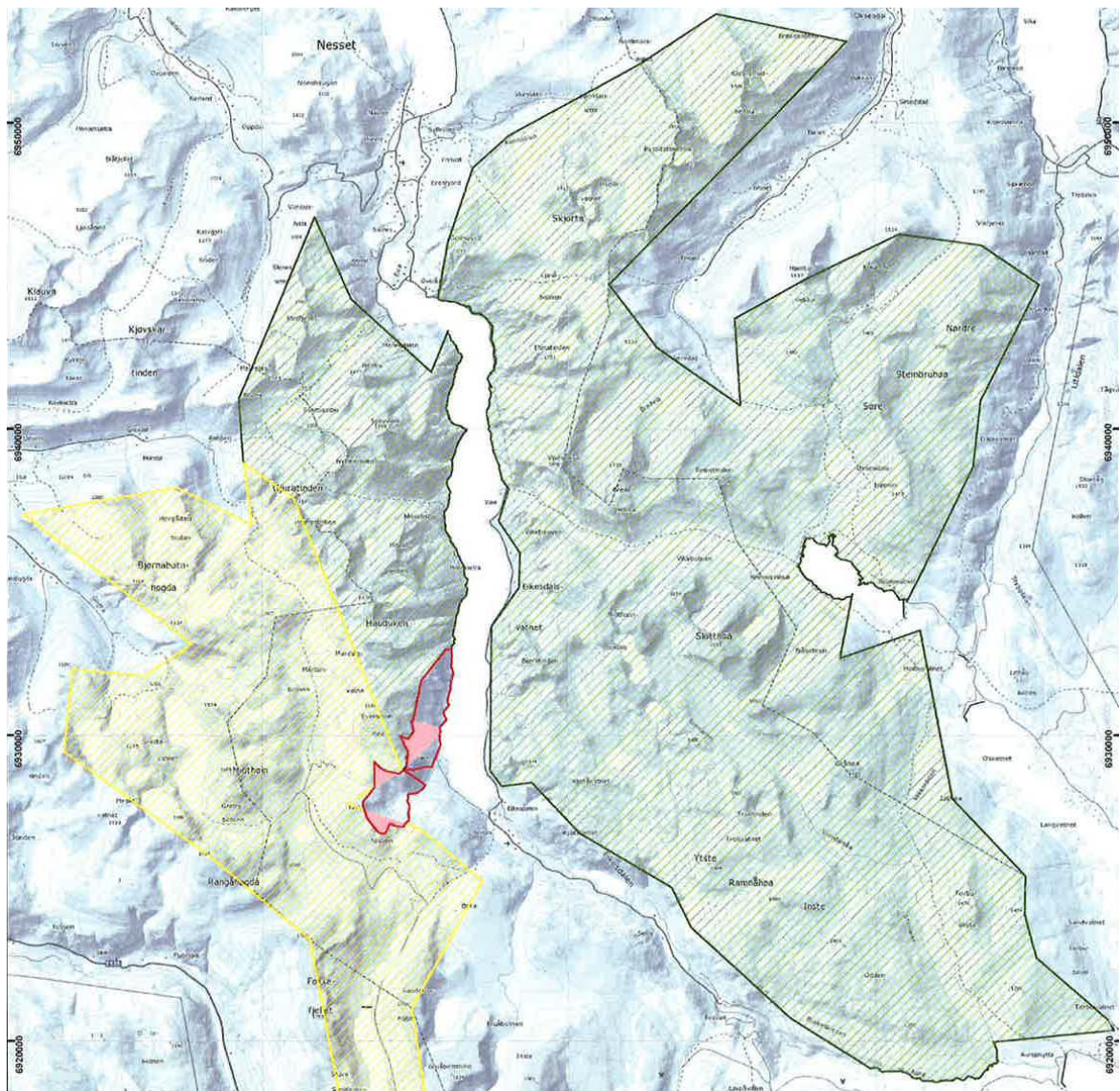
Ein del av skogen i Mardalen i Eikedalsvatnet landskapsvernområde er registrert som rik edellauvskog. En endret vernestatus innebærer at den skogen vil få et sterkere vern enn i landskapsvernområdet.

Naturreservat er den strengeste verneformen, og har som konsekvens et forbud mot alle tiltak som kan endre naturmiljøet i området. Det er likevel ikke restriksjoner mot f.eks. allmenn ferdsel eller jakt etter viltloven.

Karakteristisk for Mardalen er den varierte løvskogen med element av trua og sjelden natur. Her er en velutvikla edelløvskog med styva almetrær og hasselskog. I andre deler av området omfatter naturverdien gråor-heggeskogen. Artsmangfoldet er usedvanlig rikt, både av lav og sopp. En spesiell kvalitet er høstingsskogen med styva almetrær som både har en særskilt naturvitenskaplig og kulturhistorisk verdi. De fleste sjeldne sopp- og lavartene er registrert i den gamle haustingsskogen.

Et mindre område opp mot Mardalsfossen er påvirket av fossesprøyt. Her er rosematter, men også gras og karplanter som er avhengige av rikelig med vatn og som representerer naturtypen fossesprøytsone.

Fylkesmannens forslag til vernegrenser går fram av kartet under som også viser forslaget til endringer i vernegrensene for Eikesdalsvatnet landskapsvernområde og Sandgrovbotn-Mardalsbotn biotopvernområde.

Videre saksgang

På bakgrunn av høringen, vil Fylkesmannen i Møre og Romsdal lage en oppsummering og sende verneframlegget med en tilråding til Miljødirektoratet like etter høringsfristen. Direktoratet vil så utarbeide en tilråding til Klima- og miljødepartementet. Deretter blir slike saker lagt fram for Regjeringen som avgjør det endelige utfallet av saken ved at det blir fattet et vedtak med hjemmel i naturmangfoldloven av Kongen i statsråd.

Vurdering

Opprettelsen av Mardalen naturreservat og endring / justering av vernegrensene for Eikesdalsvatnet landskapsvernområde og Sandgrovbotn–Mardalsbotn biotopvernområde, vil sannsynligvis ikke få noen praktisk betydning for forvaltningen av landskapsvernområdet og biotopvernområdet. Naturreservatet vil bli forvaltet av Fylkesmannen og ikke av Dovrefjell nasjonalparkstyre.

Ut over dette har saksbehandler har ikke merknader til forslaget til vern av skog i Mardalen.

Arkivsaksnr: 2014/3541-2
Saksbehandler: Carl Severin Bjurstedt
Dato: 16.05.2014

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre	45/2014	19.05.2014

Torbudalen biotopvernområde - dispensasjonssøknad fra Kristiansund og Nordmøre turistforening om å få kjøre på Aursjøvegen før 1.6.2014 (30. og 31.5.)

Vedlegg:

- 1 Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for å få kjøre til Aursjøhytta 30.-31. mai av 9.5.14. (mottatt 12.5.)

Andre dokumenter i saken

2. Naturmangfoldloven - NML (kap 5 områdevern) - <http://bit.ly/NML-5>
3. Forskrift for Torbudalen biotopvernområde - <http://bit.ly/Forskr-Torbud>
4. Forvaltningsplan for verneområdene på Dovrefjell - <http://bit.ly/FVP-DF>
5. Rundskriv om forvaltning av verneområder - <http://bit.ly/vernerundskriv>
6. Horisont Snøhetta (NINA-temahefte 51) - <http://bit.ly/HorisontSnøhetta>

Forvalters innstilling

1. Arbeidsutvalget i Dovrefjell nasjonalparkstyre gir Kristiansund og Nordmøre turistforening dispensasjon til følgende kjøring på Aursjøvegen i mai 2014 i samband med dugnad på Aursjøhytta 30. mai – 1. juni.
 - 30. mai: Inntil 4 biler inn til Aursjøhytta
 - 31. mai: Inntil 4 biler inn til Aursjøhytta
 - Det skal begge dager i tilfelle kjøres samlet fra bommen ved Krøsbekken fram til hytta.
 - Skiturer i dugnadspausene skal legges sør- og østover fra hytta, ikke mot nord og vest av hensyn til villrein i kalvingsområdene.
2. Dispensasjonen er grunnlagt med at ut fra tilgjengelig kunnskap vil ikke kjøringen skade verneformålet ettersom det så langt en kan klarlegge ikke er sannsynlig at det nå er villrein som venter på å krysse veien. Videre den spesielle situasjon for å arrangere dugnad på hytta ved at pinsa i år faller på 2. helg i juni og denne således faller bort som dugnadshelg.
Tiltaket vurderes å ikke stride mot verneformålet og å ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, samtidig som det er av stor betydning for søker.
3. Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Saksprotokoll i Arbeidsutvalg for Dovrefjell nasjonalparkstyre - 19.05.2014

Møtebehandling

Forslag fra Toril Melheim Strand: «Skal» byttes med «Bør» i siste kulepunkt pkt 1.

Vedtak

Som innstillingen med endring som foreslått at Toril Melheim Strand – enstemmig.

Saksopplysninger

Kristiansund og Nordmøre turistforening (KNT) søker om dispensasjon for å kjøre på Aursjøvegen fra Krøsbekken til Aursjøhytta med inntil 4 biler fredag 30.5. og inntil 4 biler lørdag 31.5. Formålet er transport av folk og personell til dugnad på hytta. Muntlig oppgir KNT at de ønsker å gjennomføre dugnaden denne helga fordi neste helg er pinse og da er det vanskelig å mobilisere dugnadsdeltakere. Så er det en helg til før hytta åpner, det er de redd blir for knapt med tid i forhold til arbeidet som skal gjøres.

Nasjonalparkstyret har i sak 149/2013 ønsket et forsøk der man åpner for «kolonnekjøring» fra Krøsbekken til hytteområdet ved Aursjøen før 1.6., samtidig som det avslo søknad fra en enkelt hytteeier. Forslag om et slikt prøveprosjekt er nå på høring, fristen er ikke ute. Eventuell iverksetting av et slikt forsøk vil eventuelt kunne bli fra neste vår.

«**Horisont Snøhetta**» angir Torbuhalsen «*som det mest aktuelle potensielle utvekslingsområde mellom vest- og østområdet og har derfor satt betydningen av dette fokusområdet svært høyt*» (s 94). Rapporten anbefaler følgende tiltak: «*Hindre ferdsel etter vinter, Ikke åpne Aursjøveg[en] før 1. juni.*» (s 91).

I flg www.dyreposisjoner.no og fjelloppsynet er det nå (per 8.5.) fostringsflokker som har oppholdt seg i Vikebotn, på sørsiden av Reinsvatnet og beveget seg mot Gråhøa og Vakkerdalen.

Hjemmel for behandling

Forskriften for Torbudalen biotopvernområde § 3 punkt 3.2.b) sier at det er lov å kjøre på Aursjøvegen fra Krøsbekken i Sunndal til vestgrensen for biotopvernområdet i Nesset i perioden 1.6.-30.11. Veien skal ikke åpnes i perioden 1.12.-31.5. Det ligger ikke noen dispensasjonsadgang i forskriften. Saken må derfor i tilfelle behandles etter naturmangfoldloven § 48. Det er ikke sikkerhetshensyn eller vesentlige samfunnsmessige hensyn (ledd to eller tre) inne i bildet, og søknaden må da vurderes etter første ledd: «*Tiltak som ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig.*»

Forvaltningsplanen tar ikke opp problemstillingen med kjøring på Aursjøvegen utenom den tid det skal være tillatt.

I tillegg til NML § 48 må saken vurderes etter de miljørettslige reglene i samme lov §§ 8-12.

Vurdering

Verneforskrift og forvaltningsplan

Formålet med vern av Torbudalen BVO er «*å sikre viktige trekkområder og binde sammen beite- og kalvingsområdene for villreinen i Snøhattastammen*». De menes da Snøhetta øst og vest, samt de nordlige og sørlige deler av Snøhetta vest, der

trekkveien vest for Aursjødammen er svært viktig. I verneprosessen rundt år 2000 ble disse trekkveiene ansett som svært viktige og dette var bakgrunn for forbudet mot åpning av veien før 1.6. Det er verd å merke seg at mens det i høringsprosessen kom sterke innvendinger mot at dette forbudet opprinnelig var foreslått å omfatte **hele** Torbudalen, kom det ikke innvendinger, hverken fra Nesset kommune, fra hytteeiere ved Aursjøen eller fra KNT mot at veien skulle være stengt fram til 1.6. At dette ikke er nevnt som problemstilling i forvaltningsplanen, betyr også at det ikke ble oppfattet som en aktuell sak på det tidspunkt (2004-2005). Konklusjonene i «Horisont Snøhetta» underbygger og styrker verneforskriften på dette punktet.

Jeg opplever at ønsket om bruk før 1.6. har sammenheng med to forhold: Statkrafts arbeider på Aursjødammen for noen år siden, Statkraft fikk da dispensasjon til å holde åpen og bruke veien året rundt 2-3 år. Sunndal kommune som vernemyndighet tillot da også hytteeierne og turistforeningen å kjøre etter som denne kjøringen var marginal i forhold til anleggstrafikken. Senere har Aursjøvegen AS fått dispensasjon til å brøyte veien fra midten av mai for at den skal få tørke opp til sesongstart 1.6. Forutsetningen er at kjøreforbud er skiltet og veien fysisk stengt. Det virker som tilgjengeligheten i de årene det var åpent i forbindelse med anleggsarbeidet og mulighet som ligger i at veien tas opp for å tørke har banet vei for et ønske om å komme inn til hyttene på Aursjøen tidligere. Hadde dette vært praksis på vernetidspunktet er det å forvente at det hadde kommet reaksjoner i forbindelse med verneplan eller forvaltningsplan.

Det skal dog bemerkes at jeg har diskutert dette med hytteeiere ved Aursjøen som sier det var vanlig å kjøre i slutten av mai når det var mulig også før vernet. Jeg har ikke grunn til å tvile på dette, men gjentar at ingen tok opp noe ønske om dette i høringen forut for vernet eller forvaltningsplanen.

Formelt er det liten grunn til å innvilge søknaden. Det ble gjort en grundig vurdering av verneverdiene når datoen 1. juni er satt, og ingen bestred dette den gang.

Jeg ser imidlertid søkers ønske om å kunne kjøre en helg der kjøreforbudet oppheves søndagen. Jeg ser også poenget med at svært sein pinse gir en dugnadshelg mindre enn normalt i juni. Det ligger en sikkerhetsmargin i datoen 1. juni og ut fra de opplysninger jeg har, er fostringsflokkene nå nord og vest for Aursjøvegen, altså i kalvingsområdene. Etter alt å dømme er det ikke dyr som vil trekke over Torbuhalsen eller Aursjødammen-Seljefonna og vil det derfor ikke skade verneformålet om det gis dispensasjon. I alle fall om de som er på Aursjøhytta avstår fra skiturer nordover i retning Torbuhøa – Stordalen under oppholdet og gjør dugnadsarbeid på hytta som angitt i formålet med søknaden.

Naturmangfoldloven

I forhold til de miljøretslige bestemmelsene i §§ 8-12 er det kunnskapsgrunnlaget § 8 forutsetter godt, oppsummert i «Horisont Snøhetta», det er foretatt sjekk av nå-situasjonen så langt mulig og dette er lagt til grunn for vurderingene foran. § 11 om skadebegrensning (utover det som er vurdert foran) vurderes ikke relevant her, ei heller § 12 om miljøforsvarlige teknikker.

Imidlertid må føre-var-prinsippet i § 9 og § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning vurderes nærmere. Å åpne for KNT nå, vil kunne føre til tilsvarende søknader fra hytteeiere ved Aursjøen, der en kan forvente større turaktivitet enn fra turistforeningens dugnadsgjeng. Nasjonalparkstyret har vedtatt å vurdere et forsøk med å åpne for dette, det er nå ute på høring. Tillatelse til KNT kan gi føringer for dette. Samtidig er situasjonen med pinse i juni og at første tillatte kjøredato faller i helga før pinse, sjelden, og med dette som del av begrunnelsen kan ikke et positivt vedtak sies å gi føringer / presedens. Effekt av tiltaket vil ikke være varig.

Konklusjon

Ut fra overstående tilrår jeg under en viss tvil å imøtekomme søknaden. Tvilen er først og fremst knyttet til å gi dispensasjoner for ønsker som har oppstått etter at

vernebestemmelsene er bestemt der ønskene har opphav i endret bruk. Ut fra hensynet til verneformålet er det små betenkeligheter forutsatt at dispensasjon knyttes til det spesielle pinse i juni og åpning av veien i løpet av den helgen det er snakk om. Videre til at det er gitt avslag til en privat hytteeier i samme område, dog da for en lenger periode, å gi tillatelse til turistforeningen kan oppfattes som forskjellsbehandling.